

PHRSR mesta Košice a funkčnej oblasti mesta 2022 - 2027

Prístup k spracovaniu dokumentu

Zmenili sme paradigmu pri spracovaní dokumentu:

Dokument je spracovávaný priamo z úrovne mesta a do jeho tvorby bola zapojená široká a odborná verejnosť. Pri spracovaní dokumentu sme zistili, že:

- nemáme dostatočné vstupy pre plánovanie (nedostatok dát), pre veľké zmeny potrebujeme plánovať na dlhodobejšie obdobie, verejnosť sa angažuje do rozvojových vecí v minimálnej miere,
- dostať dokument do života znamená poznať našich partnerov a dať im možnosť spolupodieľať sa na jeho realizácii,
- bude potrebné s dokumentom aktívne pracovať a v prípade potreby ho revidovať.

Približujeme sa ku globálnym trendom:

Uplatňovaním Agendy 2030 vytvárame priestor pre udržateľný rozvoj. Reflektujeme na nadradené ciele EÚ a Slovenska a otvárame cestu k príležitostiam, ktoré nám ponúkajú a to hlavne vo financovaní.

Rozvíjame spoluprácu:

Dokument je pripravovaný pre mesto Košice a 40 okolitých obcí, ktoré tvoria mestskú funkčnú oblasť.

Strategická a programová časť

Strategická a programová časť obsahuje :

- Víziu rozvoja mesta Košice a jeho funkčnej oblasti
- Ciele rozvoja, opatrenia, aktivity pre Košice a jeho funkčnú oblasť

Naša vízia pre mesto Košice a funkčnú oblasť mesta je:

„Košice sú moderným, odolným a inkluzívnym mestom, ktoré má vytvorené podmienky pre kvalitný život svojich obyvateľov a kde obyvatelia sú partnermi pri jeho rozvoji. Sú mestom, ktoré plnohodnotne plní funkciu spoločenského a ekonomického centra pre okolitý región, zabezpečuje udržateľný rast svojho územia a rozvíja sa spolu s okolitými obcami“

Vízia bude naplňovaná prostredníctvom 4 rozvojových tém (Zelený rozvoj, Spoločenský rozvoj, Ekonomický rozvoj a Spravovanie). Každá z tém je rozpracovávaná cez zadefinované prioritné oblasti, kde sú stanovené ciele, ktoré by mali priniesť želanú zmenu, opatrenia a aktivity, ktoré napomôžu túto zmenu dosiahnuť.

VÍZIA	ODOLNÉ	INKLUZÍVNE	UDRŽATEĽNÉ	OTVORENÉ
Rozvojové témy	Zelený rozvoj	Spoločenský rozvoj	Ekonomický rozvoj	Spravovanie
Prioritné oblasti	Biodiverzita, modrá a zelená infraštruktúra	Sociálna pomoc	Podpora príležitostí	Kapacity a politiky
	Ovzdušie & hluk	Vzdelávanie		
	Odpad	Šport		
	Energetika	Kultúra		
	Voda	Bezpečnosť		
	Udržateľná mobilita			
	Ekoinovácie a Samospráva			

Ciele, opatrenia a navrhované aktivity

zadefinované pre rozvoj na nasledujúcich päť rokov vzišli z práce pracovných skupín (životné prostredie; mobilita; sociálna oblasť; vzdelávanie, kultúra a šport; tematických pracovných stretnutí a individuálnych diskusií.

Téma	Oblasť / Cieľ
Zelený rozvoj	Biodiverzita, modrá a zelená infraštruktúra
	Cieľ 1 Zvýšiť ochranu a obnovu prírodného ekosystému v území pre vytvorenie zdravého životného prostredia a zvýšenia jeho odolnosti voči zmene klímy (adaptačné a mitigačné opatrenia)
	Ovzdušie & hluk
	Cieľ 2 Znížiť vplyv záťaží z ľudských činností na zdravie obyvateľov a životné prostredie
	Odpad
	Cieľ 3 Udržovať čistotu a zvýšiť opätovného využívania tovarov a materiálov
	Energetika
	Cieľ 4 Znížiť energetickú spotrebu a podporovať využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Voda
	Cieľ 5 Zvýšiť efektívnosti využívania vôd
Spoločenský rozvoj	Udržateľná mobilita
	Cieľ 6 Zvýšiť podiel udržateľných druhov mobility a zlepšenie dopravnej obslužnosti v území
	Ekoinovácie a Samospráva
	Cieľ 7 Zvýšiť povedomia občanov o problémoch, dôsledkoch a riešeniach v životnom prostredí prostredníctvom environmentálnej výchovy. Rozširovať environmentálnych zručností obyvateľov, organizácií a samospráv.
	Sociálna pomoc
Cieľ 8 Stabilizovať a zvyšovať kvalitu a dostupnosť sociálnych služieb pre osoby odkázané na pomoc inej osoby z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, osoby ŤZP, seniorov, ad'	
Cieľ 9 Zlepšiť socioekonomické podmienky znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľov (ľudia bez domova, mladí ľudia z rizikového prostredia, ľudia žijúci v prostredí MRK, ľudia v bytovej núdzi, seniori, mládež a deti, migranti ap.)	
Cieľ 10 Realizovať systematickú prevenciu zdravia a včasnú intervenciu predchádzania vzniku krízových situácií u jednotlivcov a v rodinách	

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

	Vzdelávanie	
	Cieľ 11	Poskytnúť kvalitné základné vzdelanie všetkým deťom a mladým ľuďom v Košiciach a vo funkčnej oblasti mesta
	Cieľ 12	Poskytovať príležitosti pre celoživotné vzdelávanie pre všetkých
	Šport	
	Cieľ 13	Zlepšiť zdravie verejnosti v Košiciach a v mestskej funkčnej oblasti
	Cieľ 14	Konkurencieschopnejšie mesto športu
	Kultúra	
	Cieľ 15	Košice ako kultúrna metropola na mape sveta
	Cieľ 16	Viac kultúry a kreativity v mestskej funkčnej oblasti
	Bezpečnosť	
	Cieľ 17	Zvýšiť odolnosť mesta na zvláštne a mimoriadne udalosti prostredníctvom účinného riadenia rizík
	Cieľ 18	Zvýšiť ochranu života, zdravia a majetku pred poškodzovaním a ničením kriminálnou činnosťou
Ekonomický rozvoj	Podpora príležitostí	
	Cieľ 19	Podporovať vytváranie ekonomických príležitosti pre udržateľný rast
Spravovanie	Služby a politiky samosprávy	
	Cieľ 20	Zvýšiť úroveň kapacít a služieb poskytovaných samosprávou
	Cieľ 21	Zvýšiť kvalitu tvorby verejných politik

Zelený rozvoj

Očakávané zmeny a prínosy

- Modrá a zelená infraštruktúra priaznivo podporuje prírodný ekosystém mesta a jeho okolia, zlepšuje podmienky pre biodiverzitu, ponúka atraktívny priestor na odpočinok a regeneráciu, vytvára v urbanizovanom prostredí priaznivú mikroklimu a zvyšuje odolnosť územia na klimatickú zmenu.
- Verejný priestor je čistejší, znižujeme svoju spotrebu, sú vytvorené predpoklady pre lepšie triedenie odpadov a odpad začíname vnímať ako surovinu.
- Dopravný systém v území je doplnený o lepšie možnosti pre udržateľnú mobilitu (chôdza, jazda na bicykli, verejná hromadná doprava, zdieľaná mobilita), ktorá ho favorizuje pred individuálnou automobilovou dopravou. Zároveň sa tým znižuje nepriaznivý vplyv dopravy na zdravie obyvateľov a prostredie.
- Efektívnejšie hospodárime s vodou a to nielen zlepšením prístupu obyvateľov k pitnej vode (najmä vo funkčnej oblasti mesta), ale aj kvalitnejším čistením odpadových vôd, lepším využívaním dažďovej vody a zadržiavaním vody v krajine.
- Znížená spotreba energií verejných budov a ich vplyv na životné prostredie. Zvyšujúci sa trend využívania energií z obnoviteľných zdrojov.

Ciele, opatrenia a aktivity na dosiahnutie zmien

Biodiverzita, modrá a zelená infraštruktúra

Cieľ 1 Zvýšiť ochranu a obnovu prírodného ekosystému v území pre vytvorenie zdravého životného prostredia a zvýšenia jeho odolnosti voči zmene klímy (adaptačné a mitigačné opatrenia)

Zdôvodnenie:

Investovanie do ochrany, obnovy a zachovania prírody má zásadný význam pre vytvorenie zdravého prostredia a v boji proti zmene klímy. Zaznamenaná zmena štruktúry hospodárskej plochy v prospech zastavanej plochy v meste a jeho funkčnej oblasti, znižovanie rozlohy zelene v meste vrátane znižovania podielu verejnej zelene, neprimerané zásahy do vodných tokov a plôch a nedostatočná starostlivosť o nich vedú k narušovaniu stability prírodného ekosystému a odolnosti územia. Z tohto dôvodu je dôležité zachovávať biodiverzitu v území a to v súlade s funkciami predmetného územia, systematicky integrovať riešenia založené na prírode do verejných priestorov, infraštruktúry a dizajnu budov a ich okolia, využívať nadobúdané zdroje a podporovať environmentálnu zodpovednosť naprieč celou spoločnosťou.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
1.1	Ochrana druhov a oblastí s vysokou hodnotou alebo potenciálom rozvoja biodiverzity	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Iniciovateľ programy na ochranu vzácnych a ohrozených druhov ▪ Odstraňovanie invázných rastlín ▪ Revízia platných regulatívov na ochranu a rozvoj biodiverzity v území a ich prípadná úprava s ohľadom na súčasný stav biodiverzity v území

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitoring stavu chránených území a druhov, možností ich rozvoja v súlade s funkciami daného územia, vytvorenie pasportov ▪ Aktívna spolupráca s odbornou verejnosťou ▪ Vytvárať biokoridory na migráciu chránených druhov
1.2	Ekologizácia urbanizovaných oblastí a verejných priestranstiev prostredníctvom zelenej a modrej infraštruktúry	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť Manuál budovania verejných priestranstiev ▪ Informačné kampane k zeleným a modrým riešeniam pre rôzne cieľové skupiny ▪ Vytvoriť plán pre Územný systém zdravej klímy v ktorom budú definované zelené a modré plochy s jednoznačne kladnými klimatickými funkciami. ▪ Čistenie a sprístupňovanie vodných tokov a plôch verejnosti ▪ Ochrana, revitalizácia a výsadba alejí, mestských lúk a mestských živých plotov ▪ Výstavba nových parkov, revitalizáciu parkov a záhrad a ich sprístupňovanie verejnosti ▪ Rozpracovať návrh zeleného prstenca parkov v zmysle štúdie Mestská zeleň v Košiciach ▪ Rozširovanie sídliskovej zelene, zvýšenie záujmu obyvateľov o budovanie a starostlivosť o sídliskovú zeleň ▪ Realizácia zelených striech a múrov ▪ Realizácia premeny školských pozemkov na Klimatické záhrady, prístupné verejnosti a opatrené náučnými tabuľkami. ▪ Rekultivácia pôdy po uložení sietí, umožnenie výsadby stromov na pásmach, na ktorých sa nachádzajú sietí ▪ Realizovať projekt Revitalizácia Mlynského náhonu v Košiciach v zmysle overovacej krajinársko-urbanistickej štúdie
1.3	Re-naturalizácia a revitalizácia vodných tokov a plôch, zachovanie a ochrana prirodzených vodných plôch a tokov a ich inundačných území	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť Generel modrej infraštruktúry (vodných tokov a plôch, retenčných území), návrh vodného programu - plán re-naturalizácie a revitalizácie, kategorizácia z hľadiska využívania (rekreačný potenciál, hospodársky účel a pod.), koordinácia subjektov a ich aktivít a pod. ▪ Zabezpečovanie ochrany prirodzených záplavových území v územno - plánovacích procesoch a tým zamedzovať / obmedzovať živelnú výstavbu v blízkosti tokov ▪ Príprava a realizácia projektov na re-naturalizáciu alebo revitalizáciu vybraného vodného toku alebo plochy ▪ Prepájanie územných plánov mesta a obcí s plánmi správcu tokov ▪ Odkrývanie a re-naturalizácia prekrytých potokov ▪ Oživovanie mŕtvych ramien Hornádu a iných tokov, revitalizácia medzirádzového priestoru ▪ Protipovodňové opatrenia
1.4	Posilňovanie zdravia a odolnosti lesov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Využívanie inundačných území pre realizáciu zelenej infraštruktúry ▪ Obnova porastov a ochrana prirodzeného drevinového zloženia ▪ Vytváranie genofondu pre prirodzenú obnovu ▪ Prírode blízke spôsoby obnovy lesných porastov (napr. mozaiková obnova) ▪ Výchova mladých lesných porastov
1.5	Realizácia vodozádržných opatrení	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť Manuál pre tvorbu dažďových záhrad v urbanizovanom prostredí ▪ Realizácia vodozádržných opatrení pri rekonštrukciách ciest ▪ Návrh a vybudovanie systému retenčných území - nádrže povrchové, podzemné, mokrade, vsakovacie územia vrátane dažďových záhrad

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budovanie zelenej infraštruktúry s pozitívnym vplyvom na zadržiavanie vody v krajine ▪ Budovanie opatrení v povodí na poľnohospodárskej pôde (zasekávacie pásy) a v lesoch (budovanie hrádzok, revitalizácia približovacích ciest) ▪ Riešenie problematiky dnových sedimentov (odstraňovanie a využívanie ako druhej suroviny) ▪ Zachytávanie a využívanie dažďovej vody na sídliskách
1.6	Zhodnocovanie nevyužívaných a zanedbaných území	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Stanoviť metodiku na posudzovanie brownfieldov vo funkčnej oblasti mesta, vytvoriť passport brownfieldov, zadefinovať možný účel využitia ▪ Komunikácia s majiteľmi brownfieldov a iných environmentálnych záťaží a hľadanie riešení na ich rekultiváciu ▪ Realizácia projektu rekultivácie vybraného brownfieldu

Ovzdušie & hluk

Cieľ 2 Znížiť vplyv záťaží z ľudských činností na zdravie obyvateľov a životné prostredie

Zdôvodnenie:

Človek svojou činnosťou spôsobuje environmentálne záťaž, ktoré nielen znepríjemňujú jeho život, ale predstavujú značné zdravotné riziká. Hlavnými rizikami v Košiciach a ich okolí sú dlhodobá zlá kvalita ovzdušia a nadmerný hluk z dopravy. Kvalitu ovzdušia ovplyvňuje v značnej miere priemysel, ale určitý podiel na znečistení má aj cestná doprava a lokálne kúreniská v domácnostiach, keďže výrazné koncentrácie tuhých častíc sú práve v zimných mesiacoch. Na nastavenie adrešných riešení pri ovzduší a hluku je potrebné zabezpečiť dostatočné údaje o emisnej a hlukovej záťaži, realizovať opatrenia na zníženie emisií v doprave a tepelnom hospodárstve, aktívne komunikovať s veľkými producentmi znečistenia, ale aj širokou verejnosťou o následkoch znečisťovania.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenia	Aktivity
2.1	Zlepšenie systému monitorovania a informovania o stave ovzdušia a hladiny hluku	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprístupňovanie informácií verejnosti o stave a znečisťovateľov ovzdušia a úrovni hluku ▪ Vytvoriť aktualizovanú hlukovú mapu pre mesto Košice, vrátane akčného plánu ▪ Vytvárať mapy drobných znečisťovateľov ovzdušia (malé prevádzky) a máp kvality ovzdušia pri lokalitách s pohybom najzraniteľnejších osôb ▪ Vytvárať lokálne mapy krátkodobých hlukových záťaží a ich aktualizácia v krátkodobých horizontoch ▪ Rozšírenie siete monitorovacích staníc (stacionárnych a mobilných) pre meranie koncentrácií tuhých látok (PM10 a PM2,5), prípadne ďalších základných znečisťujúcich látok
2.2	Znižovanie emisnej a hlukovej záťaže	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunikácia s verejnosťou o následkoch znečistenia ovzdušia ▪ Aktívna komunikácia, koordinácia a spolupráca s veľkými znečisťovateľmi ovzdušia ▪ Zmeny v organizácii dopravy - vytváranie nízkoemisných zón a reguláciu dopravy

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upokojuvanie cestnej dopravy - znižovania rýchlosti v rezidenčných častiach mesta ▪ Podpora elektromobility ▪ Zlepšenie podmienok pre udržateľné formy mobility ▪ Využívanie prvkov zelenej infraštruktúry pri cestných komunikáciách a vo verejnom priestore ▪ Podpora pripájania obyvateľov na sústavu centrálného zásobovania teplom ▪ Prijatie regulatívov o zákaze výroby tepla a elektriny z uhlia na území mesta pre veľké a stredné zdroje ▪ Projektová príprava a budovanie cestných obchvatov (obchvat Krásna, obchvat Košická Nová Ves, obchvat Kavečany) ▪ Budovanie nízkoemisného vozového parku vo verejnej osobnej doprave ▪ Vytváranie kludných a peších zón, rozširovanie existujúcich peších zón
--	--

Odpad

Cieľ 3 Udržovať čistotu a zvýšiť opätovné využívanie tovarov a materiálov

Zdôvodnenie:

Cieľom odpadového hospodárstva je minimalizácia negatívnych účinkov vzniku a nakladania s odpadmi na zdravie ľudí a životné prostredie. V meste Košice, ale aj vo funkčnej mestskej oblasti bol za obdobie posledných piatich rokov zaznamenaný nárast vzniknutého množstva komunálneho odpadu. Aj keď sa miera triedenia neustále zvyšuje, pohybuje sa len na úrovni 1/3. Z tohto dôvodu, ale aj s ohľadom na ciele stanovené národnými a európskymi smernicami bude nevyhnutné zásadnejšie presadzovať a dodržiavať hierarchiu odpadového hospodárstva a vyvíjať aktivity hlavne na predchádzanie vzniku odpadu a jeho recykláciu. Z pohľadu životného prostredia a šetrenia prírodných zdrojov je rovnako dôležité vnímať odpad ako zdroj a podporovať prechod na cirkulárne hospodárstvo.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenia	Aktivity
3.1	Predchádzanie vzniku odpadu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Informačné aktivity so zameraním na predchádzanie vzniku odpadu ▪ Uplatňovanie prvkov zeleného verejného obstarávania, najmä pri obstarávaní nákupu tovaru ▪ Zriadenie platformy na sociálnych sieťach, ktorá umožní obyvateľom mesta vymieňať alebo predávať použité veci ▪ Regulácia jednorazových obalov na akciách organizovaných samosprávou ▪ Budovanie centier opätovného použitia na každom zbernom dvore ▪ Zvýšenie dostupnosti opravárenských služieb
3.2	Zvyšovanie podielu triedeného zberu recyklovateľných zložiek	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizácia informačných kampaní so zameraním na triedený zber pre obyvateľov ▪ Vytvorenie metadátovej mapy s kompletnou infraštruktúrou zberu a zadefinovanými tokmi odpadov v meste ▪ Budovanie zberných dvorov na území mesta a v okolí ▪ Optimalizácia infraštruktúry pre zber triedených zložiek komunálnych odpadov

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavedenie systému zberu kuchynských odpadov prostredníctvom vhodných nádob ▪ Zabezpečenie optimálneho spôsobu zhodnocovania biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu
3.3	Podpora prechodu na cirkulárne hospodárstvo	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spolupráce s organizáciami rozšírenej zodpovednosti výrobcov na zabezpečenie informačných kampaní o triedenom zbere odpadov z obalov, použitých batérií akumulátorov a elektroodpadov ▪ Vytvorenie pilotného projektu pre komunitné kompostovanie v obytných štvrtiach s bytovými domami ▪ Skvalitnenie triedeného zberu BRKO (biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu) z domácností dobudovaním infraštruktúry ▪ Zhodnocovanie zvyškovej energie vzniknutej pri energetickom zhodnocovaní odpadu pri úprave BRKO ▪ Vzhľadom na zákonné povinnosti zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad je žiadúce rozšírenie existujúcej mestskej kompostárne s možnosťou úpravy aj na spracovanie biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu

Energetika

Cieľ 4 Znížiť energetickú spotrebu a podporovať využívanie energie z obnoviteľných zdrojov

Zdôvodnenie:

Zvyšovanie dopytu po energii je možné očakávať vo všetkých oblastiach. Vzhľadom na vysoké energetické požiadavky na nové stavby a kompenzáciu úsporných opatrení, očakáva sa v prípade spotreby tepla domácnosťami len pomalý nárast. Naopak v oblasti služieb a občianskej vybavenosti sa predpokladá nárast, pretože tu dochádza k realizácii dodatočných energeticky úsporných opatrení len vo veľmi malej miere. Zároveň zo základnej emisnej bilancie mesta Košice (2018) vyplynulo, že budovy s meste predstavujú najväčšieho producenta CO₂ (57%). V EÚ je podiel budov na emisiách CO₂ na úrovni 36%, pričom budovy spotrebujú približne 40% energie. Nebytové budovy na území mesta pritom produkujú 2 x viac emisií CO₂ekv z celkovej dodanej energie ako obytné budovy. Súčasná podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov vytvára predpoklady pre doposiaľ nevyužitý potenciál okolitých geotermálnych zdrojov pre vykurovanie mesta, ale aj ďalších aktivít na vratkách vody.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenia	Aktivity
4.1	Zvyšovanie energetickej efektívnosti budov v majetku samospráv	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypracovanie energetických auditov objektov v majetku samospráv ▪ Mapovanie potenciálnych energetických úspor v majetku samospráv a vytvoriť akčný plán ich realizácie ▪ Príprava a realizácia projektov energetických úspor v majetku samospráv
4.2	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypracovanie koncepcie využitia obnoviteľných zdrojov energie na území mesta a funkčnej oblasti ▪ Podpora využívania biomasy v sústave zásobovania teplom (SCZT) ▪ Využitie geotermálnej energie v sústave zásobovania teplom (SCZT)

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

4.3	Modernizácia sústavy zásobovania tepelnou energiou	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Komunikácia a spolupráca s dotknutými orgánmi pri posudzovaní žiadostí o odpojenie zo SCZT ▪ Podporu využívania odpadového tepla zo zariadenia na energetické využitie odpadov KOSIT ▪ Modernizácia súčasných doposiaľ nezrekonštruovaných sekundárnych rozvodov tepla s využitím predizolovaných potrubných systémov ▪ Obnova súčasných technicky a ekonomicky dožitých odovzdávacích staníc tepla a výstavba kompaktných domových odovzdávacích staníc
-----	--	---

Voda

Cieľ 5 Zvýšiť efektívnosť využívania vôd

Zdôvodnenie:

Zásobovanie obyvateľov kvalitnou a bezpečnou pitnou vodou patrí v európskom priestore k bežným požiadavkám obyvateľov. Napojenie obyvateľov okresu Košice - okolie je pod priemerom Košického kraja . Napojenie obcí nie je kompletne a v 2 obciach úplne chýba verejný vodovod. Rovnako je to aj v prípade napojenia obyvateľov na kanalizáciu. Dobudovanie a obnova tejto technickej infraštruktúry je potrebná pre dosiahnutie základných štandardov kvalitného života obyvateľov a zároveň ochranu vodných zdrojov.

Opatrenia a aktivity:

		Opatrenia	Aktivity
5.1		Zlepšenie infraštruktúry pre zásobovanie bezpečnou pitnou vodou	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zber údajov o pripravovaných stavbách verejných vodovodov – vydané stavebné povolenia, rozostavané stavby, potreba finančných zdrojov a pod. ▪ Výstavba a rekonštrukcie verejných vodovodov a úpravni vody
5.2		Ochrana vodných zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Monitorovanie a ochranu kvality a kvantity povrchovej a podzemnej vody ▪ Odkanalizovanie obcí v ochrannom pásme VN Bukovec
5.3		Zlepšenie odkanalizovania a čistenia odpadových vôd	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zber údajov o pripravovaných stavbách verejných kanalizácií – vydané stavebné povolenia, rozostavané stavby, potreba finančných zdrojov a pod. ▪ Čistenie a udržiavanie kanalizačných vpustí, odvodňovacích rigolov ▪ Výstavba a rekonštrukcie verejných kanalizácií

Udržateľná mobilita

Cieľ 6 Zvýšiť podiel udržateľných druhov mobility a zlepšenie dopravnej obslužnosti v území

Zdôvodnenie:

Doprava sa stala významným znečisťovateľom životného prostredia v urbanizovanom prostredí. Emisie zo spaľovania benzínu a nafty majú vplyv na zdravie ľudí a prírodu, ale aj na globálne klimatické zmeny. Zvyšujúci sa stupeň automobilizácie vo funkčnom mestskom území, vývoj mobility v prospech osobnej automobilovej dopravy v meste (uprednostňovanie individuálnej dopravy autom aj kvôli šíriacej sa epidémii Covid 19), zvyšujúci sa počet dopravných kongescií, ktoré vyvolávajú časové straty pre všetkých účastníkov premávky, dlhodobá stagnácia počtu cestujúcich v prímestskej a mestskej hromadnej doprave, vytvárajúce sa zápchy a na strane druhej požiadavka na zabezpečenie dobrej dostupnosti spôsobom šetrným k životnému prostrediu a zdraviu obyvateľov, predstavuje jednu z najväčších výziev, ktorým treba čeliť. Riešením je ponúknuť a zabezpečiť obyvateľom alternatívy a to v podobe udržateľných druhov mobility, ku ktorým patrí napríklad nemotorová doprava a verejná osobná doprava, budovanie dopravnej infraštruktúry na princípoch udržateľnej smart mobility a zlepšenie dopravnej obslužnosti v území.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenia	Aktivity
6.1	Zvyšovanie prepojenosti, komfortu a bezpečnosti infraštruktúry pre pešiu mobilitu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmapovanie chodníkov a návrh systému rekonštrukcie a dobudovania chýbajúcich úsekov chodníkov ▪ Príprava projektových dokumentácií nových chodníkov pre peších ▪ Realizácia pilotného projektu novej komunikácie pre peších (pripravovaný projekt: Magnezitárska ul.) ▪ Zvyšovanie bezpečnosti priechodov pre peších ▪ Zabezpečenie infraštruktúry pre pešiu mobilitu pri všetkých nových investíciách (PD podmieňovať vyriešením nemotorovej dopravy) a napojenie na existujúce siete komunikácií pre peších ▪ Debarierizácia komunikácií pre peších pri rekonštrukciách
6.2	Prispôbovanie existujúcej dopravnej siete pre potreby cyklistov a budovanie cyklistických komunikácií	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie generelu cyklistickej dopravy ▪ Prehodnotenie a zmena usporiadania dopravného priestoru na komunikáciách v prospech udržateľných druhov dopravy ▪ Návrh a realizáciu komplexnej siete cyklodopravných prepojení a doplnkovej infraštruktúry v rámci mestských častí, mestských častí navzájom a prepojenie s centrom (Pripravované cyklistické cestičky v meste: Moskovská – Štúrová, Barca – Šebastovce, Watsonova, Jána Pavla II.-Popradská ul., Moskovská trieda - Kremnická ul., EuroVelo 11 úsek Krásna- Kokšov – Bakša a ďalšie) ▪ Návrh a realizácia vybraných cyklistických prepojení vo funkčnej oblasti (pripravované cyklistické cestičky vo funkčnej oblasti: Malá Ida – Bukovec - Baška – Baška časť Maša – Myslava – Košice, Geča – Valaliky – Košice a ďalšie)
6.3	Zvyšovanie atraktivity mestskej hromadnej dopravy a zlepšenie jej integrácie s prímestskou dopravou	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktualizácia Plánu dopravnej obslužnosti mesta v nadväznosti na budúcu integráciu systémov MHD a regionálnej dopravy ▪ Adresnejšia a efektívnejšia propagácia integrovaného dopravného systému, zavádzanie motivačných nástrojov pre cestujúcich ▪ Zavedenie koncepčného prístupu pre organizáciu a riadenie dopravy v prospech verejnej osobnej dopravy, vrátane inštitucionálneho posilnenia riadenia dopravy

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavedenie regulatívov pre riešenie obsluhy územia verejnou osobnou dopravou pri každom rozširovaní územia (vyžadovanie tejto povinnosti od všetkých investorov) ▪ Kontinuálny monitoring počtov a potrieb cestujúcich vo verejnej osobnej doprave ▪ Zabezpečenie spoľahlivého, komfortného a nízkoemisného vozového parku ▪ Rozšírenie preferencie verejnej osobnej dopavy prostredníctvom BUS pruhov, preferenčných systémov na križovatkách ▪ Zefektívnenie infraštruktúry integrovaného dopravného systému (prestupné uzly, terminály, záchytné parkoviská, zastávky a služby pre cestujúcich a vodičov)- predprojektová a projektová príprava, realizácia (plánované projekty terminálov na realizáciu: Važecká, Sever – Hlinkova) ▪ Modernizácia dopravnej infraštruktúry a údržbovej základne pre potreby verejnej osobnej dopavy - projektová príprava a realizácia ▪ Elektrifikácia nekojállovej verejnej hromadnej dopavy (trolejbusy) s využitím existujúcej infraštruktúry a dobudovanie infraštruktúry
6.4	Zlepšenie kvality cestnej siete vo funkčnej oblasti mesta, s dôrazom na využívanie pre mestskú a prímestskú dopravu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Predprojektová a projektová príprava pre rekonštrukcie a modernizáciu cestnej infraštruktúry ▪ Rekonštrukcie a modernizácia cestnej infraštruktúry (pripravované projekty: Ukrajinská II/552, Čermel'ská, most Magnetizárska, Rampová, Hlinkova a ďalšie)
6.5	Regulácia využívania parkovacích kapacít v meste	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie Pasportu parkovacích miest ▪ Rozšírenie zón regulovaného parkovania o sídliskové lokality ▪ Aktívny marketing zo strany Mesta Košice na propagáciu rezidentského parkovania ▪ Zaobstaranie / obnova smart infraštruktúry na parkovanie ▪ Sledovanie obsadenosti parkovísk s využitím smart technológií ▪ Príprava pilotného projektu transformácie existujúcich lokalít hromadných garáží na parkovací dom pre rezidentov
6.6	Podpora elektromobility a zdieľanej mobility	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť Stratégiu rozvoja elektromobility v meste ▪ Zvyšovanie informovanosti užívateľov prostriedkov zdieľanej mobility ako účastníkov cestnej premávky ▪ Integrácia systémov zdieľanej mobility s verejnou osobnou dopravou ▪ Rozšírenie systémov zdieľanej mobility do obcí vo funkčnej oblasti ▪ Podpora infraštruktúry na elektromobilitu ▪ Vytváranie cestnej a doplnkovej infraštruktúry pre prostriedky zdieľanej mobility

Ekoinovácie a Samospráva

Cieľ 7 Zvýšiť povedomia občanov o problémoch, dôsledkoch a riešeniach v životnom prostredí prostredníctvom environmentálnej výchovy. Rozširovať environmentálnych zručností obyvateľov, organizácií a samospráv.

Zdôvodnenie:

Nedostatočné environmentálne uvedomenie plynie z nepresných a nedostatočných informácií o aktuálnom stave životného prostredia, environmentálnych problémoch a ich následkoch, o ekologických a environmentálnych trendoch, inováciách a o tradíciách týkajúcich sa otázok životného prostredia. Toto poznanie nás môže nasledovne viesť k aplikovaniu týchto informácií a vedomostí v správaní sa a konaní v bežných životných situáciách a preberaniu zodpovednosti za naše prostredie.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenia	Aktivity
7.1	Zvyšovanie záujmu obyvateľov o zdravé životné prostredie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Popularizácia environmentálnych aktivít medzi obyvateľmi a rôznymi cieľovými skupinami ▪ Zvyšovanie povedomie verejnosti o negatívnych vplyvoch na životné prostredie a zdravie človeka ▪ Podpora ekoinovácií a zakladania a činnosti ekocentier
7.2	Podpora eko-inovácií a výskumu v oblasti životného prostredia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spracovanie inovačnej stratégie (s dôrazom na ekoinovácie) ▪ Medzisektorová spolupráca s výskumnými inštitúciami
7.3	Zvyšovanie environmentálnej zodpovednosti organizácií, podnikov a samospráv	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zavádzanie environmentálneho manažérstva v mestských organizáciách

Spoločenský rozvoj

Očakávané zmeny a prínosy

- Všetky formy a druhy kvalitných sociálnych služieb, sociálna pomoc a podpora sú dostupné každému, čo to vzhľadom na zdravotný stav, vek a rodinnú situáciu potrebuje a má záujem o ich poskytovanie, pričom prioritou je poskytovanie sociálnych služieb v prirodzenom domácom prostredí.
- V meste a okolitých obciach je dostupné a udržateľné bývanie zodpovedajúce potrebám všetkých skupín. V prípade straty bývania je k dispozícii sieť pobytových služieb krízovej intervencie, prípadne iných možností ubytovania pre rodiny a jednotlivcov.
- Všeobecná a akútna zdravotná starostlivosť je dostupná pre každého okamžite a sú vytvorené podmienky aj pre rýchlu ale najmä dostupnú odbornú zdravotnú starostlivosť.
- V MFO je vytvorený program osvetových a vzdelávacích aktivít s cieľom zlepšovania zdravotnej gramotnosti obyvateľov vrátane aktivít na podporu rodiny.
- 100 % detí dosahuje aspoň nižšie stredné vzdelanie
- Väčšina škôl je zrekonštruovaná a zmodernizovaná na úrovni 21. storočia
- Sú dostupné školské ihriská a verejné športoviská pre športujúcu mládež a dospelých
- Je vybudovaná infraštruktúra pre športovú excelenciu.
- Kultúrna tvorba a aktivita obyvateľov v kultúre je značkou rozpoznateľnosti Košíc vo svete, čo láka k návšteve a zvyšuje kvalitu života v meste
- Fyzická bezpečnosť obyvateľov je zabezpečovaná dostatočným množstvom prostriedkov a kapacít a obyvatelia sú spolutvorcami bezpečného prostredia.

Ciele, opatrenia a aktivity na dosiahnutie zmien

Sociálna pomoc

Cieľ 8 Stabilizovať a zvyšovať kvalitu a dostupnosť sociálnych služieb pre osoby odkázané na pomoc inej osoby z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, osoby ŤZP, seniorov, ad'

Zdôvodnenie:

Adresátmi sociálnych služieb sú najmä ľudia, ktorí sa dostali do menej priaznivej sociálnej situácie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu, ťažkého zdravotného postihnutia, alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku. Dôsledkom pandémie COVID-19 je, že o niektoré pobytové služby je (dočasne) nižší záujem, ale že je potrebné investovať do existujúcich pobytových zariadení tak, aby vedeli lepšie zabezpečiť epidemiologické podmienky v prípade ďalších vln pandémie, alebo inej epidémie. V dôsledku starnutia obyvateľstva mestskej oblasti Košíc ale tiež v dôsledku pandémie COVID-19 stúpa záujem o terénne sociálne služby, najmä opatrovateľskú službu.

Trendom v sociálnych službách a teda aj úlohou mesta a obcí, ktoré sú súčasťou MFO je vytvárať podmienky na to, aby fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby mohla zotrvať v prirodzenom domácom prostredí a to aj s využitím iných, menej preferovaných sociálnych služieb - napr. služby monitorovanie a signalizácia potreby pomoci

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

Technologický pokrok súčasnosti prináša nové technologické „smart“ riešenia aj v oblasti poskytovania sociálnych služieb. Zabezpečenie a využívanie týchto smart riešení zvyšuje kvalitu poskytovaných sociálnych služieb a tým aj kvalitu života v rámci fyzických a zdravotných možností odkázanej osoby.

Výdavky mesta na sociálne služby za posledné roky sa výrazne zvyšujú, preto je potrebné riešiť aj na národnej úrovni finančné zabezpečenie poskytovania sociálnych služieb.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
8.1	Skvalitnenie infraštruktúry existujúcich zariadení mesta poskytujúcich sociálne služby a budovanie nových kapacít pobytových a ambulantných sociálnych služieb najmä v zariadeniach rodinného typu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rekonštruovať objekty organizácií Stredisko sociálnej pomoci mesta Košice (SSPmK) a Psychosociálneho centra (PSC) s cieľom zvýšenia bezbariérovosti, zvýšenia bezpečnosti klientov, zvýšenia kvality poskytovaných služieb a lepšej pripravenosti/odolnosti v čase epidémie/pandémie. ▪ Podporiť projekty budovania zariadení rodinného typu, poskytujúcich sociálne služby. ▪ Pripraviť projektový zámer a realizovať vybudovanie zdravotníckeho zariadenia pre dlhodobo chorých a zomierajúcich ľudí (hospic). ▪ Pripraviť projektový zámer vytvorenia ZOS/ZpS v nehnuteľnosti na Gerlachovskej ulici s cieľom dosiahnutia vyššej efektívnosti činnosti nízko kapacitných ZOS/ZpS na území mestskej oblasti Košíc ▪ Navrhnuť zmenu štatútu mesta tak, aby MČ boli oprávnené zriaďovať denné stacionáre pre seniorov a osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.
8.2	Podpora integrovaných zdravotno-sociálnych služieb v mestskej oblasti Košíc a dostupnosti obvodných a odborných zdravotníckych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zriadiť ambulanciu všeobecného lekára v priestoroch SSPmK. ▪ Pripraviť projektový zámer zriadenia mestskej kliniky integrovaných sociálnych a zdravotníckych služieb pre obyvateľov mestskej oblasti Košice. ▪ Pripraviť zámer na vytvorenie subjektu, ktorý bude poskytovať kombináciu zdravotno-sociálnych služieb v domácom prostredí (opatrovateľská služba + ADOS) Poznámka: motivovať je možné napr. zvýšeným príspevkom na hodinu OS pre subjekt, ktorý opatrovaným osobám poskytuje súčasne aj zdravotné služby formou ADOS. ▪ Zabezpečiť možnosť realizácie paliatívnej starostlivosti v prirodzenom domácom prostredí (mobilný hospic) ▪ Zrekonštruovať existujúce objekty bývalých polikliník ▪ Podpora okolitým obciam v MFO pri udržaní ambulancií všeobecného lekára aj pediatra
8.3	Podpora rozvoja terénnych sociálnych služieb najmä opatrovateľskej služby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zvýšiť počet verejných subjektov (vrátane MČ), ktoré poskytujú OS. V prípade potreby navrhnuť zmenu štatútu mesta s cieľom rozšírenia počtu mestských častí poverených zabezpečovaním opatrovateľskej služby. ▪ Prehodnotiť systém poskytovania dotácií neverejným poskytovateľom OS s cieľom podpory neverejných subjektov. ▪ Zavedenie smart technológií do organizovania a riadenia opatrovateľskej služby.
8.4	Zabezpečenie dostatku finančných zdrojov na stúpajúce náklady mesta na sociálne služby	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rokovať na MPSVaR SR a MF SR o zvýšení finančných zdrojov z národnej úrovne na poskytovanie sociálnych služieb v mestskej oblasti Košice ▪ Znižovať vysoký stav nedoplatkov v bytových jednotkách vo vlastníctve mesta, ako aj iných nedoplatkov súvisiacich

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

		s bývaním napr. odpad (vypracovať záväzný postup pri vymáhaní nedoplatkov – oslovenie dlžníka, zaslanie výzvy, každoročná inventarizácia existujúcich pohľadávok, skrátenie doby nájmu bytu v prípade existencie pohľadávky, spolupráca s terénnymi a komunitnými pracovníkmi ...)
8.5	Modernizácia poskytovania pobytoých sociálnych služieb využitím smart technologických riešení a podpora ďalších sociálnych služieb (prepravná služba, služby s použitím IKT)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pripraviť systémový návrh a technologické riešenia pre použitie smart technologických riešení v zariadeniach mesta ▪ Modernizovať existujúcu službu monitorovanie a signalizácia potreby pomoci klientov v SSPmK a zvýšiť počet jeho užívateľov najmä v domácom prostredí ▪ Rozširovať prepravnú službu (sociálne taxíky)
8.6	Podpora budovania kompetencií a vzdelávania odborných pracovníkov poskytujúcich sociálne služby na území mestskej oblasti Košice	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypracovať plány vzdelávania odborných zamestnancov PSC a SSPmK ▪ Pravidelne každoročne realizovať odborné supervízie pre zamestnancov sociálnych služieb ▪ Spolupracovať s VŠ, ktoré poskytujú vzdelanie v odbore sociálna práca – témy a vedenie diplomových prác, odborná prax pre študentov s cieľom získavania odborného personálu

Cieľ 9 Zlepšiť socioekonomické podmienky znevýhodnených a zraniteľných skupín obyvateľov (ľudia bez domova, mladí ľudia z rizikového prostredia, ľudia žijúci v prostredí MRK, ľudia v bytovej núdzi, seniori, mládež a deti, migranti ap.)

Zdôvodnenie:

Na území mesta Košice a v obciach mestskej funkčnej oblasti žije veľká skupina rodín a osôb, ktoré sa ocitli v sociálnej a/alebo bytovej núdzi. Ide najmä o rodiny a jednotlivcov v hmotnej núdzi, ktorým ÚPSVaR vypláca dávky, ale aj o rodiny, v ktorých ÚPSVaR vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka maloletým a nezaopatreným deťom. Hmotná núdza a spôsob života rodiny úzko súvisí s bývaním, s možnosťou zamestnať sa a udržať alebo získať bývanie. Neriešená, prípadne málo efektívne riešená situácia rodín, hlavne však nedostupnosť bývania spojená s prekážkami na trhu s bývaním, nepostačujúci počet, zlý technický stav sociálnych bytov a asanácia bytových domov, bez výstavby náhradného bývania a bez podpory jednotlivcov a rodín v bývaní sú hlavnými príčinami vzniku a rozširovania nelegálnych osídlení a iných najmä rómskych sústredení.

Tento stav je dlhodobo neudržateľný, ohrozuje život, zdravie detí, ako aj zdravie a život dospelých. Vyžaduje si koordinovanú spoluprácu Mesta Košice, Úradu práce sociálnych vecí a rodiny, ale aj iných subjektov poskytujúcich pomoc a poradenstvo zraniteľným skupinám.

Realizáciu možných riešení a pomoci zraniteľným skupinám, sťažuje existencia predsudkov a negatívneho nastavenia verejnosti voči pomoci týmto skupinám ľudí. Z toho dôvodu je potrebné väčší priestor venovať aj širokej verejnosti, najmä odbúraniu ľudských bariér a predsudkov a aktivitám na to zameraným.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
9.1	Podpora rozvoja sociálneho nájomného bývania	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytipovať vhodné lokality na výstavbu bytového fondu. ▪ Vytipovať nebytové priestory vhodné na rekonštrukciu s cieľom rozšíriť bytový fond ▪ Pripraviť projektové zámery a projektovú dokumentáciu výstavby nového bytového fondu a rekonštrukcie nebytových priestorov s cieľom rozšíriť bytový fond ▪ Zabezpečiť financovania pripravených investičných projektov výstavby/rekonštrukcie bytového fondu ▪ Na úrovni mesta alebo v rámci Psychosociálneho centra vytvoriť novú pracovnú pozíciu zameranú na pomoc a poradenstvo rodinám, ktorým mesto poskytuje prvé bývanie – asistent bývania ▪ Vytvoriť pracovnú koordinačnú skupinu zloženú z odborníkov a zástupcov zainteresovaných subjektov, ktorej úlohou bude koordinácia činností súvisiacich s výstavbou, špecifikáciou foriem sociálneho bývania, definovaním potrieb a foriem pomoci a podpory rodín v sociálnom bývaní ... ▪ Rokovať s developermi ohľadom získania časti nového bytového fondu do správy Mesta Košice za účelom jeho poskytnutia formou nájomného bývania jednotlivcom a rodinám (napr. mladé rodiny, seniori, zdravotne znevýhodnené osoby, jednotlivci a rodiny so skúsenosťou bezdomovectva) ▪ V rámci organizačnej štruktúry PSC vytvoriť podmienky pre činnosť a administratívne kapacity na zabezpečenie aktivít zodpovedajúcich mestskej nájomnej agentúry s cieľom získať do nájmu existujúce byty na území mesta a poskytnúť ich do podnájmu jednotlivcom a rodinám (napr. mladé rodiny, seniori, zdravotne znevýhodnené osoby, jednotlivci a rodiny so skúsenosťou bezdomovectva), Vytvoriť garančný fond na pokrytie prípadných záväzkov voči prenajímateľom (vzor Praha) ▪ Vytvoriť finančný mechanizmus (krízový fond) na podporu bývania zraniteľných jednotlivcov a rodín formou finančnej pomoci na úhradu nákladov s bývaním s cieľom prevencie straty bývania (vzor Praha) – preveriť možnosti na ÚP ▪ Vytvoriť poradenské centrum pre obyvateľov mesta s cieľom poskytovať služby zamerané na prevenciu straty bývania a poradenstvo v oblasti bývania (vzor Praha)
9.2	Príprava a vytvorenie integrovaného mestského systému na prevenciu a ukončovanie bytovej núdze jednotlivcov a rodín a podpora realizácie konceptu „Housing first“ - samostatné bývanie rodín s deťmi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť partnerstvo Mesta Košice, Košického samosprávneho kraja a organizácií poskytujúcich služby jednotlivcom a rodinám v bytovej núdzi ▪ Vytvoriť stratégiu integrovaného mestského systému zabezpečujúceho prepojenie kapacít bývania a kapacít podpory pre jednotlivcov a rodiny s cieľom predchádzať, resp. ukončovať ich bytovú núdzu, vytvoriť akčný plán na implementáciu stratégie

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

	<p>a jednotlivcov na území mestskej oblasti Košice (a rozšírenie činnosti PSC o vytvorenie podmienok na realizáciu samostatného bývania klientov zariadení pobytovej služby krízovej intervencie s dohľadom – prestup s pobytovej sociálnej služby do samostatného bývania)</p>	<p>vrátane finančného zabezpečenia činnosti a smart IT platformy napomáhajúcej manažovanie integrovaného systému</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Vybudovať a prevádzkovať integrovaný mestský systém na prevenciu a ukončovanie bytovej núdze jednotlivcov a rodín <i>Viac info tu:</i> https://www.ukoncovani-bezdomovectvi.cz/ ▪ Opraviť vybrané vhodné bytové jednotky vo vlastníctve mesta, určené na projekt Housing First a pre potreby PSC na realizáciu samostatného bývania ▪ Podporovať odborné sprevádzanie rodín / jednotlivcov, začlenených do projektu Housing First ▪ V organizačnej štruktúre PSC vytvoriť novú pozíciu asistent bývania ▪ Zmapovať záujem a možnosti obcí MFO a mestských častí (dostupné pozemky) pri realizácii projektov svojpomocnej výstavby RD ▪ Poskytnúť MČ a obciam pomoc pri vysporiadaní vlastníckych vzťahov a dobudovaní základnej infraštruktúry pre nové aj existujúce projekty sociálneho bývania – voda, plyn, elektrina
<p>9.3</p>	<p>Podpora činnosti komunitných centier a znižovanie počtu nelegálnych osídlení oblasti Košice</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posilniť terénnu a komunitnú sociálnu prácu ▪ Rozšíriť sieť komunitných centier, resp. vytvoriť podmienky na to aby boli dostupné aj rodinám a deťom žijúcim v nelegálnych osídleniach ▪ Zabezpečiť financovanie činnosti komunitných centier v mestskej oblasti Košíc ▪ Podporiť vznik „dočasných komunitných centier – centier pomoci“ (napr. v mobilných domoch, kontajnerových domoch, ktoré je možné v prípade zániku osady premiestniť, resp. využiť iným spôsobom) ▪ Vypracovať systémový prístup k znižovaniu počtu osôb v nelegálnych osídleniach oblasti Košíc ▪ Rozvíjať spoluprácu s cirkevnými a neziskovými organizáciami v oblasti činnosti komunitných centier
<p>9.4</p>	<p>Podpora poskytovania pobytovej služby krízovej intervencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytipovať vhodné lokality na výstavbu nových zariadení, poskytujúcich pobytovej služby krízovej intervencie rodiny s deťmi, jednotlivcov a ohrozené skupiny osôb ▪ Poskytnúť pomoc pri majetkovom vysporiadaní vybraných nehnuteľností, určených na rekonštrukciu/výstavbu zariadení krízovej intervencie ▪ Podporiť rekonštrukcie/budovanie nových zariadení pobytovej služby krízovej intervencie tak, aby zodpovedali hygienickým, požiarovým a odborným požiadavkám ▪ Zlepšiť a zintenzívniť komunikáciu s odbornou verejnosťou, miestnou samosprávou a obyvateľmi mesta v oblasti lokalizácie a prevádzkovania zariadení pobytovej služby krízovej intervencie
<p>9.5</p>	<p>Podpora sociálneho podnikania a sociálnych inovácií</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvíjať spoluprácu Sociálneho podniku KSK s organizáciami mesta Košice poskytnutím pracovných

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

		<p>príležitostí pre zamestnancov SP KSK v oblasti čistoty mesta, starostlivosti o zeleň a údržby bytovho fondu</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pripraviť projektový zámer (vrátane podrobnej analýzy potrieb) zriadenia sociálneho podniku ▪ Vytvoriť platformu partnerov pre diskusiu o sociálnych inováciách a možných riešeniach pre mestskú oblasť Košice ▪ Vytvorenie grantovej schémy na podporu sociálnych inovácií na komunitnej úrovni
9.6	Podpora aktívneho starnutia obyvateľov mestskej oblasti Košíc	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Skvalitniť voľnočasovú infraštruktúru pre aktívne trávenie voľného času seniormi a pripraviť a realizovať projektové zámery na rekreačných miestach: lokality košického lesoparku (Čermel'ské údolie, Alpinka, Horný Bankov, Hradová, Ťahanovský les, Jahodná, Hrešná), areál Anička, areál jazera, Vyšný Klátov, Vodná nádrž Bukovec, Nižná Myšľa, Zlatá Idka, ad'. ▪ Podporovať voľnočasové športové, kultúrne, vzdelávacie, duchovné aktivity klubov dôchodcov a iných záujmových združení seniorov ▪ Podporovať rozširovanie siete a činnosť denných centier ▪ Podporovať striebornú ekonomiku – napr. vytváranie krátkodobých pracovných príležitostí, resp. pracovných príležitostí na čiastočný úväzok zameraných na svojpomoc (niektoré úkony OS môže zabezpečovať sused – senior – nákupy, sprevádzanie, dohľad), odovzdávanie pracovných skúseností, pomoc rodinám s deťmi

Cieľ 10 Realizovať systematickú prevenciu zdravia a včasnú intervenciu predchádzania vzniku krízových situácií u jednotlivcov a v rodinách

Zdôvodnenie:

System zdravotnej starostlivosti sa na stave zdravia obyvateľov podieľa len 20 percentami. Zvyšok tvoria sociálne determinanty zdravia, teda správanie obyvateľov, socio-ekonomické faktory a vplyvy životného prostredia. Preto je nutné venovať sa aj týmto sociálnym determinantom zdravia a zamerať sa na podporu prevencie v širšom aj užšom zmysle. Aj medzinárodné inštitúcie odporúčajú zvýšiť pozornosť a objem finančných prostriedkov na podporu prevencie. Prevencia je veľmi efektívny, účinný a ešte stále málo využívaný nástroj, ktorý chráni jednotlivcov a rodiny nie len pred možným zhoršením zdravia ale aj pred odvrátiteľnými úmrtiami.

Okrem prevencie a zdravotníckej osvetly je dôležité aktivity smerovať aj na prevenciu pred vznikom krízovej sociálnej situácie v rodinách a vylúčených komunitách.

Realizáciu možných riešení a pomoci zraniteľným skupinám a rodinám, najmä z prostredia rómskej národnostnej menšiny, sťažuje existencia predsudkov vyplývajúcich z negatívnych skúseností s touto skupinou. Z toho dôvodu je potrebné väčší priestor venovať aj širokej verejnosti, najmä odbúravaní ľudských bariér a predsudkov a aktivitám na to zameraným

Starnutie obyvateľov, nárast počtu podnetov a oznámení o zanedbávaní starostlivosti o maloleté deti, narastanie počtu prípadov ustanovenia kolízneho opatrovníka, pokles sobášov a zvyšovanie veku vstupu do manželstva indikuje potrebu venovať sa posilneniu inštitútu rodiny a manželstva, podobne ako sa to deje na miestnej úrovni napr. v Čechách.

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
10.1	Podpora predchádzania krízových situácií rodín a jednotlivcov a tvorba a realizácia rodinnej politiky mestskej oblasti Košíc	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť/rozšíriť sieť poradenských centier pre rodinu ▪ Realizovať programy vzdelávacích a osvetových aktivít na podporu rodiny a manželstva (príprava na založenie rodiny, predmanželská príprava, podpora skvalitňovania rodinných vzťahov a rodičovských kompetencií, nácvik rodičovských zručností ap.) ▪ Vytvoriť pracovnú pozíciu na MMK s náplňou rodinnej politiky, a príp. zriadiť aj komisiu pre rodinu ▪ Monitorovať a analyzovať situáciu rodín v nasledovných spoločenských skupinách: rodiny s deťmi do 6 rokov, rodiny s tromi a viac deťmi, pestúnske rodiny, neúplné rodiny, rómske rodiny, rodiny s členom zo ZP, tehotné ženy, mladí ľudia, seniori, migranti, nezamestnaní ▪ Vypracovať jednotný systém podpory výchovy k manželstvu a rodičovstvu, ktorý bude realizovaný v spolupráci so ZŠ a bude realizovaný mestskými časťami, resp. v existujúcich komunitných centrách (kurzy starostlivosti o deti, varenia, šitia, finančnej gramotnosti ...) ▪ Spracovať mestskú správu o rodine ▪ Zaviesť systém pomoci a podpory rodinám s deťmi do troch rokov – napr. rozširovanie siete zariadení starostlivosti o deti do troch rokov (bývalé detské jasle, dnes je to sociálna služba), pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa ▪ Vytvoriť a realizovať mestskú koncepciu rodinnej politiky oblasti mesta ▪ Podporovať programy (aj terénne) intervencie v ranom veku pre deti z ohrozených skupín ▪ Podporovať programy osobnostného rozvoja, neformálneho vzdelávania a sprevádzania (mentoring) pre mladých ľudí z ohrozených skupín
10.2	Podpora zdravia (vrátane duševného zdravia), rozvíjania zdravotnej gramotnosti, zdravého životného štýlu, prevencie, osvetových a vzdelávacích aktivít, budovania spolupráce s odbornými inštitúciami, školami a školskými zariadeniami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypracovať podrobnú analýzu potrieb a následne vytvoriť a realizovať program osvetových a vzdelávacích aktivít s cieľom zlepšenia zdravotnej gramotnosti obyvateľov mestskej oblasti Košíc ▪ Vytvoriť grantový systém podpory aktivít z prostriedkov rozpočtu mesta a Fondu zdravia zameraných na zvyšovanie zdravotnej gramotnosti a motiváciu vakcinácie proti COVID 19 ▪ Vytvoriť atraktívne komunikačné kanály (web, sociálne siete, ap.) na zdieľanie a odovzdávanie poznatkov a zručností v oblasti zdravotnej gramotnosti ▪ Pripraviť a realizovať informačnú kampaň v oblasti očkovania (vrátane chrípky, COVID) ▪ Podporiť činnosť mimovládnych organizácií zameraných na vykonávanie preventívnych zdravotníckych aktivít v prostredí vylúčených komunit (napr. Zdravé regióny) ▪ Vytvoriť alebo podporiť vytvorenie pozície asistent zdravia

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

		<ul style="list-style-type: none"> Vytvoriť preventívne programy pre podporu duševného zdravia obyvateľov mestskej funkčnej oblasti Košíc a preventívne programy rizikových oblastí duševného zdravia maloletých detí pre základné školy a školské zariadenia v KE
10.3	Systematický zber údajov a monitorovanie sociálneho a zdravotného stavu obyvateľov mestskej oblasti Košice	<ul style="list-style-type: none"> Zaviesť pravidelný zber údajov a reportovanie v oblasti sociálneho a zdravotného stavu obyvateľov Vytvoriť mestský „dashboard“ na publikovanie vybraných kľúčových ukazovateľov
10.4	Zlepšenie komunikácie s verejnosťou v sociálnej oblasti odkázaných a zraniteľných skupín obyvateľstva	<ul style="list-style-type: none"> Vypracovať a realizovať sociálnu komunikačnú stratégiu (bezdomovectvo, zneužívanie seniorov podomovými obchodníkmi, migranti, mladí ľudia v rizikovom prostredí, MRK, ad.) Každoročne pri príležitosti Medzinárodného dňa Rómov (8. apríl) udeliť Ďakovný list (ocenenie) primátora a finančný dar (vo výške do 500 €) rómskej rodine, ktorej dieťa (deti) úspešne študuje na SŠ alebo VŠ, reprezentujú mesto alebo dosiahli úspechy v športe, kultúre ... Propagovať a predstavovať činnosť sociálnych služieb so zameraním najmä na terénne sociálne služby a službu monitorovanie a signalizácia potreby pomoci Spracovať bulletin „Sprivodca sociálnymi službami pre seniorov“ Vypracovať a zverejniť na www.kosice.sk podrobný postup pre zabezpečenie sociálnych služieb Zaviesť tradíciu oceňovania sociálnych pracovníkov pri príležitosti Svetového dňa sociálnej práce - 16. marec Každoročne oceniť činnosť minimálne jedného sociálneho pracovníka, alebo kolektívu udelením Ceny mesta, Ceny primátora alebo plakety Každoročne podporiť Medzinárodný deň ľudí bez domova (10.10) aktivitami a podpornými činnosťami V rámci kultúrnych aktivít mesta systematicky vytvárať priestor pre účasť aj prezentáciu ľudí zo zraniteľných skupín, aby sa aj touto formou stávali viditeľnejšou súčasťou mestskej komunity

Vzdelávanie

Cieľ 11 Poskytnúť kvalitné základné vzdelanie všetkým deťom a mladým ľuďom v Košiciach a vo funkčnej oblasti mesta

Zdôvodnenie:

Mesto je zriaďovateľom 34 škôl, celkovo je v meste Košice 49 základných škôl (bez ohľadu na zriaďovateľa). Počas školského roka sa v priemere vzdeláva na základných školách 18-19 tisíc žiakov. 85 % žiakov navštevuje školy zriaďované mestom Košice. V školách zriaďovaných v meste Košice je priemerne počet žiakov na počty tried na úrovni 21-22 žiakov (priemer SR 18-19). V Agende 2030 je kvalitné vzdelávanie pre všetkých určené indikátorom dosiahnutia minimálne nižšieho stredného vzdelania (ISCED 2), prístup ku kvalitnej ranej a predprimárnej starostlivosti (ISCED 0), prístup k vzdelaniu bez ohľadu na zdravotné a sociálne znevýhodnenie do všetkých stupňov vzdelania, prístupnosť školských zariadení a personálne zabezpečenie škôl. V analytickej časti sa v meste Košice identifikovali nedostatky v dosahovaní tohto cieľa. Podiel detí, ktoré odchádzajú pred ukončením 9. ročníka a nepokračovali v ďalšom vzdelávaní je mierne vyšší ako priemer SR, v niektorých školách dochádza vo väčšej miere aj k opakovaniu ročníkov. Sociálne znevýhodnenie je takisto koncentrované na niektorých územiach. Pomocný personál na školách síce pribúda, ale nie je zastúpený rovnomerne na všetkých školách, čo znemožňuje inklúziu. Pred nástupom do 1. ročníka majú niektoré deti nízku pripravenosť, čo vedie k opakovaniu prvého ročníka. V niektorých školách pandémia znemožnila rozvoj a začlenenie žiakov, chýbajú však presné údaje.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
11.1	Absolvovanie povinnej školskej dochádzky v 9 ročnom cykle u všetkých detí do 15 rokov, a povinného predprimárneho vzdelávania detí materských škôl	<p>Koncepcie a programy</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizovať program inkluzívneho vzdelávania v MŠ a ZŠ v pôsobnosti Mesta Košice a podľa potrieb ZŠ v pôsobnosti KSK v nadväznosti na koncepciu MŠVvaŠ o inkluzívnom vzdelávaní <p>Vytvoriť koncepcie rozvoja vzdelávania, s cieľom naplnenia vízie mesta Vízia mesta: Vytvorenie kvalitných, moderných a dostupných vzdelávacích centier pre všetky deti ako základ dobrého života v meste a jeho okolí</p> <p>Mestské centrum podpory učiteľov mesta Košice a jeho okolia</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pod gesciou mesta Košice vytvoriť priestor pre efektívnu výmenu dobrých praxí a inovatívnych metód na školách v meste so zapojením všetkých relevantných inštitúcií a aktérov v meste ▪ Facilitácia zdieľania informácií ohľadom inklúzie a skvalitňovania vzdelávacieho procesu a školskej infraštruktúry ▪ Monitoring inkluzívnych praktík s ohľadom na začlenenie detí so zdravotným a inými znevýhodnením <ul style="list-style-type: none"> ▪ Spolupracujúce organizácie - zapojiť Rady školy do zvyšovania kvality každej školy (mesto stimuluje príkladmi dobrej praxe) Prepojenie školských zariadení na komunity, užšia spolupráca s rodinou ▪ Podpora včasnej intervencie v rodinách, ktoré majú deti so znevýhodnením

		<ul style="list-style-type: none">▪ Zavedenie intenzívnejšej podpory deťom, ktoré prichádzajú s nižšou školskou pripravenosťou – podpora škôl, ktoré tieto opatrenia zavádzajú▪ Prepojenie siete škôl na knižnice a spolupráca s knižnicami (najmä Knižnica pre mládež mesta Košice) pri zvyšovaní gramotnosti,▪ Podpora mimoškolských aktivít detí a žiakov prostredníctvom umeleckého a jazykového vzdelávania, krúžkovej činnosti, športových aktivít a spolupráce s ďalšími organizáciami <p>Infraštruktúra</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Prepojenie materských a základných škôl v rámci školskej pripravenosti▪ Vytvoriť podmienky pre absolvovanie povinného predprimárneho vzdelávania detí materských škôl pre všetky deti a vytvoriť možnosti čo najskôr zaradiť dieťa do vzdelávacieho procesu, dostupné predškolské vzdelávanie pre všetky sociálne skupiny <p>Správa</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Získavanie dostupných dát, sledovanie demografického vývoja a vyhodnocovanie kvality výchovnovzdelávacieho procesu s cieľom dosiahnutia požadovanej úrovne a dostupnosti vzdelávania na všetkých školách a školských zariadeniach Zavedenie inkluzívnych tímov v primárnom a predprimárnom vzdelávaní▪ Zvyšovanie pomocného personálu, zohľadňovať pomerný systém, aby medzi jednotlivými školami nebol výrazný rozdiel v pomere žiakov so zdravotným znevýhodnením na jedného zamestnanca v kategórii pomocný personál<ul style="list-style-type: none">▪ Zapojenie osôb z úradu práce ako pomocného personálu pre komunitnú prácu na školách▪ Zapojenie ľudí s komunity pre prekonanie jazykových a sociálnych bariér▪ Podpora škôl pre získavanie projektov s cieľom získať viac podporného personálu <p>Kompetencie pre 21. storočie</p> <ul style="list-style-type: none">▪ dávať dôraz na kreativitu, kritické myslenie, spoluprácu a komunikačné zručnosti▪ podporovať chuť vzdelávať sa interaktívnymi metódami vo vzdelávacom procese▪ podporovať digitálne zručnosti <p>Prepojenie základných škôl a stredných škôl s odborným zameraním</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Prepojenie vzdelávania pre potreby ekonomiky mesta▪ Exkurzie základných škôl v súkromných a verejných zariadeniach so zameraním na súčasné trendy▪ Zdieľanie dobrých praxí a inšpirácie zo zahraničia
--	--	--

11.2	Dostupnosť školskej infraštruktúry v rámci mesta Košice a v rámci funkčnej oblasti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ dekoncentrácia žiakov formou poskytovania komplexných služieb v oblasti vzdelávania a mimoškolskej činnosti s cieľom poskytnúť pestré sociálne prostredie ▪ Zapájanie mesta Košice, škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti a miestnych inštitúcií verejnej správy a neziskových organizácií do pilotných projektov zameraných na desegregáciu škôl a inklúziu ▪ Zabraňovanie tzv. bielemu odlivu prostredníctvom skvalitňovania celej siete škôl ▪ Kvalitnou školskou infraštruktúrou a výchovnovzdelávacím procesom zabezpečiť princíp „Najlepšia škola je tá za rohom“ ▪ Práca s dátami pri predikcii miest v materských a základných školách na základe demografických údajov ▪ Poskytovanie informácií o zameraniach škôl, výsledkoch výchovno-vzdelávacieho procesu s cieľom vytvárania pozitívneho obrazu o školách
11.3	Klíma školy - wellbeing žiakov a wellbeing učiteľov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť motivačný systém pre vedenie školy a pedagogických aj nepedagogických pracovníkov s cieľom zlepšenia klímy na školách
11.4	Moderné, bezpečné a atraktívne školské budovy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Eliminácia investičného dlhu na školách a školských zariadeniach v meste Košice a v UMR rekonštrukciami ▪ Zabezpečenie zníženia energetickej náročnosti a environmentálnej záťaže školských budov stavebno-technickými opatreniami ▪ Materiálno-technické zabezpečenie škôl a školských zariadení s víziou atraktívneho prostredia pre učenie sa v 21. storočí ▪ Debarierizácia škôl a školských zariadení - v spolupráci s organizáciami a osobami pôsobiacimi v oblasti vzdelávania detí so zdravotným znevýhodnením vypracovať zoznam podmienok, ktoré by mala spĺňať debarierizovaná škola, vypracovať investičný plán
11.4	Podpora neformálneho vzdelávania pre získanie kompetencií pre súčasný svet (mládežnícke neformálne vzdelávanie)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spolupráca kultúrnych, športových a vzdelávacích inštitúcií zriaďovaných verejným sektorom a neziskových organizácií s cieľom spolu podporovať vzdelávanie mládeže - Práca s dátami a zber spätnej väzby od verejnosti, zbieranie dát ohľadom potrieb v neformálnom vzdelávaní mládeže ▪ Metodická podpora CVČ a iných organizácií poskytujúcich neformálne vzdelávanie pri žiadostiach o získanie medzinárodnej grantovej spolupráce ▪ Zapojenie mesta a škôl do klastra pre vzdelávanie ▪ Podpora neformálneho vzdelávania mládeže v občianskej spoločnosti prostredníctvom grantov a dotácií ▪ Podpora žiackych školských rád a mládežníckych parlamentov ▪ Zapojenie rodín do neformálneho vzdelávania ▪ Vytvorenie priestorových príležitostí pre neformálne vzdelávanie ▪ Vytváranie projektov s aktuálnymi témami - zdravotná osveta, čitateľská gramotnosť environmentálne projekty (s prepojením na Envirocentrum mesta Košice -

		koordináčné centrum vzdelávania v environmentálnej oblasti a Ekologického centra Zoo)
--	--	---

Cieľ 12 Poskytovať príležitosti pre celoživotné vzdelávanie pre všetkých

Zdôvodnenie:

V Agende 2030 je kvalitné a inkluzívne celoživotné vzdelávanie inšpiráciou pre zavedenie intenzívnejšieho prístupu mesta k rozvoju kompetencií svojich obyvateľov. Trendy medzinárodnej komunity Unesco podporujú rozvoj pojmu tzv. "učiaceho sa mesta", ktoré účinne mobilizuje zdroje v každom odvetví na podporu inkluzívneho vzdelávania, od základného po vyššie vzdelávanie, revitalizuje vzdelávanie v rodinách a komunitách, uľahčuje učenie sa na pracovisku a na pracovisku, rozširuje používanie moderných vzdelávacích technológií, zvyšuje kvalitu a excelentnosť vzdelávania, počas celého života podporuje kultúru vzdelávania.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
12.1	Prepojenie vzdelávania s akútnymi spoločenskými témami – digitálne zručnosti, environmentálne témy, solidarita, zdravotná osveta, líderské zručnosti, čitateľská gramotnosť	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Koordináčn� centrum vzdelávania v environmentálnej oblasti zamerané na viaceré oblasti spojené s problematikou Životného prostredia (klimatická zmena, mitigácia, technické opatrenia vodozádržnosti v krajine, zmena životného štýlu, ekologická udržateľnosť, mobilita, odpady a cirkulárna ekonomika, biodiverzita ▪ Ekologické vzdelávacie centrum ZOO – na posilnenie vzdelávacej funkcie, ktorá vyplýva zo Zákona o ochrane prírody a krajiny. ZOO verejnosti sprístupní v centre mesta objekt na to určený – ZOO DOM
12.2	Podpora vzdelávania ako komunitnej súdržnosti	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora subjektov v meste a UMR, ktoré poskytujú neformálne celoživotné vzdelávanie ako svoju hlavnú, alebo vedľajšiu činnosť (ZOO, univerzity, kultúrne organizácie, športové združenia, súkromné subjekty atď.) ▪ Uznanie učenia sa na pracovisku a ako hodnoty ktorá podporuje inovácie ▪ Podpora vzdelávacích programov Výmenníkmi (K13), Knižnicou pre mládež, neziskových organizácii a neformálnych skupín v komunitách <p>Uznanie kultúry vzdelávania ako hodnoty pre udržateľný rozvoj mesta prostredníctvom mestskej charty celoživotného vzdelávania</p>

Šport

Cieľ 13 Zlepšiť zdravie verejnosti v Košiciach a v mestskej funkčnej oblasti

Zdôvodnenie:

Zdravý životný štýl u všetkých generácií obyvateľov a obyvateľiek je základom kvality života, pričom dobrý prístup k športu, fyzickej aktivite a zdravej strave so špeciálnym sústredením na inklúziu a nediskrimináciu je základným piliérom mentálneho a fyzického zdravia. V porovnaní so zahraničím (Rakúsko, Nemecko) športuje na Slovensku menej mladých ľudí a menej dospelých. V mestských dostupných dátach nie je možné sledovať zapojenie širokej verejnosti do športových aktivít. Vysoký investičný dlh na športovej infraštruktúre a nedostatok pozemkov v držbe mesta na výstavbu športovej infraštruktúry ukazujú nutnosť spolupráce pri financovaní športu s ďalšími súkromnými a verejnými aktérmi. V súvislosti s pandemiou je nutné uvažovať o intenzívnejšej motivácii najmä mládežníckeho zdravého životného štýlu.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
13.1	Športujúca a zdravá mládež	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie koncepcie rozvoja športu v meste (spoločná aktivita pre naplnenie cieľov v oblasti športu) ▪ Zabezpečenie dostupných príležitostí pre športovanie mládeže v kluboch a záujmových združeniach ▪ Zapojenie súkromných a verejných aktérov do rozvinutia športovej infraštruktúry ▪ Gymnastika a atletika ako základ rozvoja športových kompetencií ▪ Zabezpečenie športovej infraštruktúry na školách a školských zariadení s možnosťou využitia pre verejnosť za pomoci rady školy (zdieľanie dobrých praxí pri modelov spravovania športových školských zariadení komunitami) – vypracovanie koncepcie športu (pre rozvoj a správu týchto zariadení) ▪ Podpora tvorby verejných ihrísk zameraných na mládež 10-17 rokov, s ohľadom na špecifické potreby športovania chlapcov a dievčat ▪ Dotačná podpora športových klubov
13.2	Športujúci dospelí	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie koncepcie rozvoja športu ▪ Zabezpečenie športovej infraštruktúry na školách s možnosťou využitia pre verejnosť za pomoci rady školy (zdieľanie dobrých praxí pri modelov spravovania športových školských zariadení komunitami) ▪ Zabezpečenie plaveckého bazéna pre verejnosť ▪ Zadefinovanie potrieb pre rozvoj rekreačného športu podľa európskeho benchmarku ▪ Zľavy obyvateľov mesta na používanie spoplatnenej mestskej športovej infraštruktúry ▪ Určenie dráh pre rekreačný beh - lesné cesty, ihriská pre verejnosť, bežecké dráhy vo verejných priestoroch (podpora street športu) ▪ Podpora zimného a letného športovania v nadväznosti na udržateľnú správu mestského lesoparku ▪ Rozvoj cyklochodníkov pre rekreačnú cyklistiku v rámci funkčnej oblasti

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zabezpečenie pravidelnej hromadnej a bezpečnej cyklo dopravy k vodným plochám v rámci mesta Košice a UMR (napr. Košice – Bukovec) ▪ Uznanie športovej infraštruktúry ako verejného záujmu a jeho ochrana v novom územnom pláne ▪ Podpora mestských častí a obcí UMR pri zabezpečovaní drobnej infraštruktúry – workoutové ihriská, športové ihriská
--	--	---

Cieľ 14 Konkurencieschopnejšie mesto športu

Zdôvodnenie:

Najmä na základe podnetov širokej verejnosti a snahy budovať mesto Košice ako hrdé športové mesto vedú k úvahám, ako udržateľne podporovať rozvoj športu v meste tak, aby motivovalo talenty v súťažení a stalo sa atraktívnou cieľovou destináciou. Niekoľko významných podujatí túto úlohu plní historicky (Medzinárodný maratón mieru).

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
14.1	Rozvinutý cestovný ruch v súvislosti so športom	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vypracovať koncepciu rozvoja športu ▪ Zachovávanie a rekonštrukcie športových zariadení podľa koncepcie ▪ Realizovať infraštruktúru pre rozvoj športu v meste (dokončenie Košickej futbalovej arény, pripravované projekty Multifunkčná hala s 3 ihriskami, 33 a 50 metrový bazén pre vodné pólo a plávanie, Skatepark, Dirtpark, vzpieračská hala, atletická hala, vodný park na Jazere) ▪ Zabezpečenie projektovej dokumentácie pre športovú infraštruktúru pre podávanie žiadostí o nenávratné finančné prostriedky ▪ Spolupráca verejných a súkromných aktérov pri zabezpečovaní športovej infraštruktúry ▪ Efektívne riešenie dopravy pri podujatiach ▪ Spolupráca kultúrnych zariadení a športových aktivít pri organizácii veľkých podujatí ▪ Spoločný postup pri organizácii veľkých podujatí v spolupráci s Visit Košice – jednotný kontaktný bod pre organizátorov podujatí, stratégia organizácie veľkých podujatí (v spolupráci s kultúrou a cestovným ruchom), jednotný informačný balíček pre organizácie podujatí, koordinácia podujatí v meste geograficky aj v čase, zber dát o návštevnosti
14.2	Excelentné výsledky športových klubov a priťahovanie talentov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvoriť bázu pre športovcov a lákať talenty z celého východu ▪ Oceňovanie úspechov pri súťažiach ▪ Cieľená a systematická propagácia a transparentné poskytovanie informácií o športe zo strany mesta Košice ▪ Zlepšenie podmienok pre vrcholový šport prostredníctvom koordinácie aktivít s „Košickým klastrom nového priemyslu“ (vybudovanie špičkového

		medzinárodného centra športovej medicíny a inteligentnej diagnostiky a rehabilitácie)
14.3	Efektívny manažment športu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Revízia zmlúv pre kluby z dôvodu konsolidácie fondov opráv ▪ Zber a vyhodnocovanie dát a dopadov z pohľadu sociálno-ekonomického úžitku ▪ Efektívna správa športových zariadení ▪ Posilnenie kapacít Magistrátu mesta Košice pri rozvoji športu

Kultúra

Cieľ 15 Košice ako kultúrna metropola na mape sveta

Zdôvodnenie:

Rozvoj KKP v Košiciach bol naštartovaný získaním titulu Európskeho hlavného mesta kultúry (EHMK) v roku 2013. Získanie tohto titulu Košiciam umožnilo budovať infraštruktúru a zázemie pre rozvoj KKP, či už budovaním kultúrnych centier (napríklad Kulturpark) alebo prostredníctvom organizácie rozličných podujatí. Trend demografického vývoja Košíc poukazuje na znižovanie počtu obyvateľov, o čom svedčí aj trend odlivu mladých ľudí do zahraničia. Avšak v Košiciach je možné pozorovať návrat umelcov a posilňovanie miestnej umeleckej a kreatívnej scény, čoho dôsledkom je aj pozitívny nárast možnosti kultúrneho vyžitia. Postupným rozvojom sa v meste Košice rozšírila sieť kultúrnych inštitúcií z 125 (2013) na 170 (2019), z toho vyplýva aj rastúci počet kultúrnych podujatí (za rok 2019 až 11887) pre obyvateľov. Pretrvávajúcim problémom rozvoja kultúry na území Košíc je nedostatočná finančná podpora a neschopnosť prilákať nové publikum pre kultúru, čo sa prejavilo aj v klesajúcej celkovej návštevnosti kultúrnych podujatí aj keď sa rozširuje sieť kultúrnych inštitúcií. Príležitosti pre rozvoj kultúry a kreatívneho priemyslu je možné vnímať cez nové možnosti presunu kultúry do virtuálneho (online) prostredia, rozširovanie pôsobnosti aj na medzinárodné trhy, podávanie žiadostí o podporu prostredníctvom otvorených výziev Európskej únie, cez podporu domáceho/lokálneho turizmu a cez prezentovanie kultúry vo verejnom priestore. Mesto Košice disponuje dobre rozbehnutou kultúrnou infraštruktúrou a dobrými príkladmi rozvoja kultúry z praxe (napríklad Kino Úsmev, Tabačka Kulturfabrik, Výmenníky). Ide o inštitúcie, ktoré generujú nový obsah a priniesli možnosť pre rozvoj a budovanie nových komunít. Pozícia malých a stredných podnikov v Košiciach nie je dostatočne podporovaná, silnejšie postavenie majú väčšie nadnárodné podniky pôsobiace v meste. Budovanie silnejšieho postavenia malých a stredných podnikov má však priaznivý vplyv na lokálnu ekonomiku. Vízia mesta Košice v oblasti rozvoja kultúry a kreatívnych odvetví do roku 2030 predstavuje mesto podporujúce rozvoj kultúry, kreativity, inovácií a tiež ľudského potenciálu, čo prispieva k zvyšovaniu kvality života v meste. Medzi priority rozvoja kultúry a kreatívnych odvetví patrí podpora rozvoja komunít, rozvoj verejného priestoru, podpora budovania a napredovania fyzickej ale aj inštitucionálnej infraštruktúry a budovanie lokálnych, národných a medzinárodných partnerstiev.

Košice sú súčasťou širokej globálnej siete Unesco Kreatívne mestá (Unesco Creative Cities), ktorá ponúka priestor pre realizáciu nových prístupov v oblasti kultúrneho manažmentu a rozvoja kultúry a kreatívnych odvetví. Nevyhnutným základom pre budovanie kvalitnej kultúrnej politiky je dostatočná dátová a analytická príprava, ktorá vznikne len v spolupráci so všetkými zapojenými organizáciami. Pandémia koronavírusu (Covid-19) spôsobila výrazný zásah do kultúrneho života a pravdepodobne aj do verejných financií na najbližšie roky. Finančné investície do kultúry však môžu priniesť inovatívne nápady a naštartovať ekonomický rozvoj do budúcnosti. Špecifickým príkladom oblasti možného rozvoja je digitálne (online) prostredie, ktoré môže priniesť mestu príležitosti v rozvoji mediálneho umenia a digitálnych technológií. Sociálne inovácie a ekonomické alternatívy, ktoré môže priniesť kultúrna scéna v online alebo offline prostredí, sú priestorom aj na podporu odolnosti mesta, ekologickejší a šetrnejší prístup k zdrojom a adaptáciu na hrozby, ktoré prináša zmena klímy.

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
15.1	Dobry život v komunite	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie participatívnej komunitnej mapy a zber dát, mapovanie potrieb, mapovanie geografickej dostupnosti ▪ Uznanie hodnoty ľudského potenciálu na neformálnej úrovni a podpora reprezentantov mesta, kraja, štátu a významných spoločností v meste ▪ Podpora infraštruktúry Výmenníkov ako nástroja mesta pre podporu komunitného rozvoja ▪ Podpora kultúrnych aktivít pre geograficky vylúčené oblasti ▪ Určenie časti grantových prostriedkov z grantovej schémy mesta pre rozvoj komunitného života ▪ Tréningové programy pre marginalizované skupiny ohľadom kultúrneho života, kultúrneho dedičstva v meste a spôsobov, ako mať zabezpečený prístup k účasti na kultúrnom živote ▪ Stratégia rozvoja publika so zameraním na menšinové obyvateľstvo
15.2	Rozvinuté kvalitné verejné priestory	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie Citizen Experience & Well-being Institute v rámci Creative Industry Košice ▪ Vytvoriť pracovné miesto „správy verejných priestorov mesta Košice“ ▪ Na Útvare hlavného architekta rozšíriť kompetencie pre správu verejných priestranstiev ▪ Vytvorenie metodiky tvorby verejných priestranstiev (duplicita 1.2) ▪ Zavedenie pozície nočného primátora („night mayor“) ▪ Audit bezpečnosti verejných priestorov s návrhom opatrení (navrhujem presunúť do 19.2) ▪ Zaviesť „per cento na umenie“ ako podiel z poplatku za rozvoj
15.3	Zodpovednosť za okolie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zmapovať dopady kultúrnej produkcie na životné prostredie, príklady dobrej praxe ▪ Vytvoriť plán na zníženie dopadu katastrof ▪ Pripraviť a implementovať environmentálnu politiku v kultúrnych inštitúciách a v grantovej schéme ▪ Zdieľať skúsenosti a prax v adaptácii na zmenu klímy a zvyšovanie odolnosti mesta ▪ Podporiť tréningové programy pre udržateľné a prírodné staviteľstvo ▪ Rozvíjať program pre zelené strechy/balkóny (duplicita 1.2) ▪ Vytvoriť špeciálny program pre vyššiu citlivosť v grantovej schéme ▪ Tematicky podporovať otázky životného prostredia v kultúrnej produkcii ▪ Integrovať výhody turizmu zdieľané miestnymi komunitami do stratégie Visit Košice
15.4	Udržiavaná kvalitná infraštruktúra	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Udržať verejné výdavky na kultúru minimálne na úrovni 3 % z rozpočtu mesta ▪ Úprava rozpočtových pravidiel mestských organizácií a grantovej schémy ▪ Mapovanie priestorov a ich dostupnosti a kvality

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie stratégie ochrany kultúrneho dedičstva ▪ Stratégia rozvoja K13 – vrátane všetkých jeho priestorov s jasne určeným cieľom a profilom ▪ Vytvorenie HUBu v Kasárňach Kulturparku ▪ Stratégia rozvoja K13 – vrátane všetkých jeho priestorov s jasne určeným cieľom a profilom ▪ Poskytnutie priestorov na kultúrne účely ▪ Vytvorenie kreatívneho centra na Strojárskej ulici ▪ Kino Družba - rekonštrukcia pre účely zriadenie a prevádzkovanie multifunkčného kultúrno-spoločenského centra ▪ Kino Úsmev - rekonštrukcia a modernizácia pre kultúrne účely ▪ Rekonštrukcia Múzea Dolná brána ▪ Rekonštrukcia Historickej radnice
15.5.	Stabilný systém podpory	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Výskum publika ▪ Kultúrny kupón ▪ Zjednotenie informácií o kultúrnych podujatiach ▪ Rozvoj grantovej schémy ▪ Odborná reflexia ▪ Regionálny Fond VC ▪ Nefinančná podpora startupov 8. Podpora malých a stredných podnikov ▪ Podporný program pre rozvoj mediálneho umenia a audiovizuálneho umenia v postprodukcii ▪ Vytvoriť dialóg s národnými inštitúciami s cieľom zabezpečiť sociálnu ochranu umelcov ▪ Podľa vývoja na národnej úrovni zaviesť viacdrojové financovanie ▪ Zapojenie súkromného financovania
15.6	Vzdelávanie a inšpiratívne učenie sa ako kultúra	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vzdelávacie a mentoringové programy ▪ Neformálna podpora umeleckých stredných a vysokých škôl ▪ Prepojenie základných umeleckých škôl a iných kultúrnych a vzdelávacích inštitúcií ▪ Zaviesť vzdelávanie o kultúre do učebných osnov pre školy, zapojiť všetky úrovne škôl ▪ Tréningové programy pre komunity ohľadom kultúrneho dedičstva, pre jeho správne zachovanie a udržateľnosť ▪ Vzdelávanie občianskej spoločnosti v otázkach komunikácie a fundraisingu ▪ Podporiť viacjazyčnosť v kultúrnej produkcii
15.7	Živé lokálne siete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie klastra ▪ Participatívne rozhodovanie o kultúrnej politike ▪ Dáta a výskum, zhodnotenie kultúrnych politík
15.8	Široké medzinárodné siete	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Začleniť kultúrnu sféru do agendy Rady pre vytvorenie a budovanie značky mesta ▪ Spolupráca v rámci Unesco Creative Cities ▪ Partnerstvá v EU projektoch ▪ Podpora členstva v medzinárodných sieťach ▪ Online marketing ▪ Programy mobilít ▪ Umelecké rezidencie

15.9	Medzisektorové spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Začleniť kultúru a kreatívne odvetvia do inovačných stratégií KSK a mesta ▪ Investície do výskumu a vývoja ▪ Stretnutia kvôli nadviazaniu prepojenia so zástupcami súkromného sektora ▪ Spolupráca v rámci Unesco Creative Cities (podľa priority 3.2)
------	---------------------------	---

Cieľ 16 Viac kultúry a kreativity v mestskej funkčnej oblasti

Zdôvodnenie:

Kultúrne aktivity obyvateľov v okolí mesta sú naviazané často na dostupnosť do Košíc. Samostatné obce nemajú vo väčšej miere infraštruktúru na zabezpečenie dostupnosti kultúry, v prevažnej miere podporujú seniorské alebo amatérske združenia, ktoré do väčšieho mesta nedochádzajú. Vo svojich kapacitách majú obce prevažne slávnosti a podujatia vo verejných priestoroch, starostlivosť o verejné priestory, v niektorých prípadoch aj verejné knižnice.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
16.1	Poznanie tradičnej a súčasnej kultúry u obyvateľov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytváranie infraštruktúry pre kultúru vo verejných priestranstvách ▪ Podpora miestnych kultúrnych združení aj národnostných menšín ▪ Podpora knižníc ▪ Podpora kultúry pre matky s deťmi, seniorov ▪ Rozvoj kultúry v komunitných centrách ▪ Podpora podujatí – z domácej produkcie a hosťujúcich súborov či hudobných skupín ▪ Podpora ochotníckej infraštruktúry ▪ Ochrana pamätných izieb a pamiatok ▪ Podpora folklóru a tradičných remesiel
16.2	Rozvinutý cestovný ruch	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochrana kultúrneho, technického a prírodného dedičstva s cieľom vytvárania príjemnej atmosféry na bývanie a podpory cestovného ruchu ▪ Pamiatky v havarijnom stave – usilovať o ich zachovanie pre budúce generácie ▪ Zabezpečenie dopravnej obslužnosti a turistickej atraktivity Zoologickej záhrady. Prvým predpokladom zvýšenia atraktivity ZOO je dobudovanie resp. nové riešenie infraštruktúry, tak aby cesta do ZOO, vrátane osvetlenia a kapacity, zodpovedala podmienkam rozvoja cestovného ruchu v 21. storočí.

Bezpečnosť

Cieľ 17 Zvýšiť odolnosť mesta na zvláštne a mimoriadne udalosti prostredníctvom účinného riadenia rizík

Zdôvodnenie:

Vznik mimoriadnych udalostí spôsobených prírodnými silami, haváriami alebo epidémiami sa nedá ovplyvniť. Dajú sa však pripraviť podmienky na zmiernenie účinkov a na rýchlu a účinnú lokalizáciu a likvidáciu následkov. Medzi najväčšie riziká, ktorým je vystavené mesto Košice a jeho okolie patria riziká spojené so zmenou klímy ako privalové dažde, povodne, zosuvy pôdy, zimné kalamity a víchrice, ale aj prípadné technologické havárie v priemyselných prevádzkach. Riziko predstavujú aj možné havárie na vodných stavbách Ružín a Bukovec. V súčasnosti je obyvateľstvo vystavené riziku šírenia nákazy koronavírusu. Pod riadením rizika rozumieme systematický prístup k určovaniu najlepšieho postupu na zmiernenie účinkov a odstráneniu následkov, ktorý je prísne usmerňovaný legislatívou. Účinnosť všetkých opatrení je možné zvýšiť predovšetkým zvýšením technických a logistických kapacít krízového riadenia, civilnej ochrany a záchranných zložiek, prevenciou a včasnou intervenciou a prípravou obyvateľstva na krízové situácie. Opatrenia na adaptáciu územia na zmenu klímy, ktoré majú pomôcť znižovať potenciálne riziká sú popísané v téme „Zelený rozvoj“ - Opatrenia na zníženie rizika z epidémie korona vírusu sú popísané v téme „Spoločenský rozvoj“.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity zamerané na
17.1	Prijímanie preventívnych opatrení na predchádzanie vzniku mimoriadnych udalostí zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a znižovanie účinku následkov týchto udalostí.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Pravidelnú analýzu a vyhodnocovanie možných rizík, ako aj reálnych mimoriadnych udalostí za účelom identifikácie ohrozených objektov a obyvateľstva, ktoré budú mať za úlohu zvýšiť operabilitu a odbornosť pri vyhodnocovaní účinkov mimoriadnych udalostí ako aj plánovania úloh a opatrení civilnej ochrany ▪ Prijímanie opatrení na znižovanie rizík ohrozenia ▪ Zlepšenie podmienok pre zásah záchranných zložiek, rýchle a operatívne vyrozumovanie osôb a zložiek krízového riadenia ▪ Modernizácia systémov na vyhodnocovanie rizík (geografické informačné systémy, systémy na modelovanie rizík a pod.) pre rozhodovacie procesy ▪ Modernizácia systému včasného varovania obyvateľstva a vyrozumovania osôb ▪ Vytváranie a aktualizáciu databáz subjektov využiteľných pri riešení následkov mimoriadnych situácií udalostí ▪ Rozvíjanie spolupráce v rámci funkčnej oblasti mesta (zmena legislatívy vo vzťahu k obciam), regiónu, susedných štátov a v rámci Európskej únie v oblasti prevencie, pripravenosti a rýchleho reagovania na závažné mimoriadne udalosti, ako i pri riešení humanitárnej pomoci, ochrany kritickej infraštruktúry a civilného núdzového plánovania
17.2	Rozvoj, obnova a posilnenie technických a logistických kapacít, vrátane riadiacich, záchranných zložiek a samosprávy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobudovanie Integrovaného záchranného systému v Slovenskej republike a zabezpečenie koordinovanej činnosti jeho účastníkov poskytovaním pomoci pri mimoriadnych udalostiach ▪ Školenia a výcvik orgánov krízového riadenia a profesionálnych zamestnancov ako štátnej správy, tak aj

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

		samosprávy, právnických osôb a fyzických osôb podnikateľov na úseku civilnej ochrany a krízového riadenia
17.3	Zlepšenie prípravy obyvateľstva na civilnú ochranu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Materiálnu podporu dobrovoľníkov a iných samospráv ▪ Prípravu dostatočnej a kvalitnej lektorskej základne pre vykonávanie prípravy obyvateľstva na sebaochranu a vzájomnú pomoc ▪ Preventívno-výchovnú činnosť, propagačnú činnosť, teoretické školenia a praktický výcvik pri príprave detí a mládeže na sebaochranu a vzájomnú pomoc <p>Systémové riešenie prípravy učiteľov v oblasti ochrany človeka a prírody, spoločnú prípravu a vydávanie odborných materiálov a didaktických pomôcok</p>

Cieľ 18 Zvýšiť ochranu života, zdravia a majetku pred poškodzovaním a ničením kriminálnou činnosťou

Zdôvodnenie:

Cítiť sa bezpečne patrí k základným predpokladom pre dobrý život obyvateľov. Vyhodnotenie prieskumov pocitu vnímania bezpečia verejnosťou ukázalo, že mesto Košice je pomerne bezpečnostne stabilné. Negatívnymi faktormi, ktoré ovplyvňujú pocit bezpečia obyvateľov sú hlavne sociálne slabí občania, ľudia pod vplyvom alkoholu a návykových látok, agresivita, krádeže a pod. V roku 2019 bolo na území SR spáchaných 4 648 trestných činov ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, čo bol 2. najčastejšie vyskytujúci sa trestný čin v roku 2019 v rámci SR. V roku 2020 bolo na území SR spáchaných 4 450 trestných činov ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, čo bol prvý najčastejšie vyskytujúci sa trestný čin v roku 2020 v rámci SR. Preto je dôležité zamerať sa nielen na vytváranie bezpečného fyzického prostredia (kamerové systémy, funkčné osvetlenie apod.), ale aj aktívne pracovať s komunitami, zvyšovať ich povedomie a zapojenie do ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov a viesť ich k predchádzaniu negatívnym spoločenským javom.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity zamerané na
18.1	Budovanie vzťahov mestskej polície s komunitami. Zapojenie komunit do ochrany života, zdravia a majetku obyvateľov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Spoluprácu s obyvateľmi, podnikateľmi a obchodníkmi s cieľom zamedzovania patologickým sociálnym javom ▪ Spoluprácu s verejnosťou s cieľom vybudovať informačný kanál, ktorý by umožnil občanom sledovať stav a vývoj trestnej a priestupkovej činnosti v meste s uvedením lokalít a druhu spáchaných skutkov, zverejňovať policajné štatistiky a mapy kriminality ▪ Zvyšovanie právneho vedomia občanov prostredníctvom propagačných materiálov a besied, poskytovanie poradenstva ▪ Zvyšovanie zručností mestských policajtov v oblasti komunikácie a styku s verejnosťou ▪ Prípravu a realizáciu preventívno-bezpečnostných akcií zameraných na boj proti vandalizmu a alkoholizmu maloletých a mladistvých osôb ▪ Viktimologické opatrenia pre konkrétne mestské časti zohľadňujúce sociálnu štruktúru, sociálnu stratifikáciu a rizikové faktory ovplyvňujúce verejný poriadok a kriminalitu ▪ Televízne a rozhlasové relácie zamerané na oblasť bezpečnosti, verejného poriadku a propagovať činnosť mestskej polície

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

18.2	Zefektívnenie a zvýšenie účinnosti činnosti mestskej polície v spolupráci s Policajným zborom SR, odbornými organizáciami, mestskými časťami a obcami	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Realizáciu a tvorbu preventívnych projektov ▪ Permanentnú ochranu okrajových častí mesta a záhradkárskeho lokalít napr. formou využitia psovodov a cyklistických hliadok ▪ Zvýšenie viditeľnosti policajtov v uliciach mesta (zvýšiť počty príslušníkov mestskej polície v priamom výkone služby v meste) ▪ Spoluprácu so subjektami realizujúcimi bezpečnostný výskum a vzdelávanie, najmä Vysokou školou bezpečnostného manažérstva v Košiciach pri realizácii projektov prevencie kriminality a ďalších projektoch zameraných na rozvoj mesta v oblasti bezpečnosti ▪ Zriadenie Azylového domu v centrum pre ľudí bez prístrešia v meste ▪ Zriadenie protialkolickej záchytnej izby v meste ▪ Funkčné verejné osvetlenie ▪ Novelizáciu zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v planom znení v oblasti ukladania sankcií vo forme verejno-prospešných prác ▪ Spoluprácu s obcami funkčnej oblasti v oblasti bezpečnosti
18.3	Zvýšenie účinnosti monitorovacích a informačných systémov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozširovanie funkcionality informačného a on-line monitorovacieho systému MP Manager a geografického informačného systému Gisplan. ▪ Rozširovanie existujúceho integrovaného mestského kamerového systému (IMKS) o softvérovú nadstavbu integrovaného bezpečnostného systému pre bezpečnostné a záchranárske zložky mesta a ich prepojenie s GIS, kamerovým systémom, GPS vozidiel MsP, záchranárskeho systému, hasičov, GPS rádiostanic a pod. ▪ Využívanie automatizovaných alarmov z inteligentnej analýzy dostupnej v existujúcich kamerách ▪ Dobudovanie a rozširovanie kamerových systémov v meste a obciach funkčnej oblasti

Ekonomický rozvoj

Očakávané zmeny a prínosy:

- Mesto a jeho okolie má jasne pomenovanú a jednotne komunikovanú svoju identitu
- Inovačný potenciál mesta je prístupný vedcom, zahraničným a lokálnym firmám
- Podpora podnikateľskej činnosti v oblasti inovácií a odbúravanie jej vstupných bariér
- Lokálna ekonomika profituje zo zvýšenej výkonnosti cestovného ruchu
- Etablovanie kreatívnych podnikov na svetových trhoch

Ciele, opatrenia a aktivity na dosiahnutie zmien

Podporovať vytváranie ekonomických príležitosti pre udržateľný rast

Cieľ 19 Podporovať vytváranie ekonomických príležitosti pre udržateľný rast

Zdôvodnenie:

Mesto Košice je významným ekonomickým centrom východného Slovenska a to nielen pre obyvateľov Košíc, ale aj pre okolitý región. Za uplynulých desať rokov došlo k zmenám v ekonomickom prostredí. Na základe analýzy vývoja štyroch základných sektorov ekonomiky je zaznamenaný rast odvetvia služieb a znalostnej ekonomiky oproti priemyslu, ktorý má ale stále významný podiel na zamestnanosti (v Košickom kraji je to 23,4%). Práve znalostná ekonomika postavená na inováciách a udržaní vysoko vzdelanej pracovnej sily umožní zhodnocovať vedecký potenciál mesta a môže formovať rozvoj mesta a jeho okolia v dlhodobom horizonte, ponúknuť príležitosť lokálnym podnikom identifikovať ich inovačný potenciál a vytvárať „vyvolané“ pracovné príležitosti. Mestu dlhodobo chýba jednotná a jasná komunikácia o ponúkaných príležitostiach, či už smerom k investorom, návštevníkom, ale aj svojim obyvateľom. Rovnako absentuje širší odborný dialóg pre udržateľný rast v ekonomickom a sociálnom rozvoji mesta a širšieho územia. Nedostatočne rozvinutou zložkou je tiež kongresový cestovný ruch, chýbajú predovšetkým kongresové kapacity a tým aj budovanie povedomia a rozpoznateľnosti. Táto skutočnosť nielenže pripravuje mesto o potencionálne príjmy, ale tiež znižuje prestíž Košíc ako mesta vedy, výskumu a inovácií.

Významným atribútom Košíc a jeho funkčného územia je vysoká koncentrácia hodnôt kultúrneho a prírodného dedičstva, ktoré je nutné zveľaďovať a zvyšovať ich atraktivitu. Mesto je dejiskom rôznorodých kultúrnych a športových podujatí. Všetky tieto danosti, popri ich veľkom vplyve na kvalitu života v meste, môžu byť, ako integrálna súčasť odvetvia cestovného ruchu, zároveň aj ekonomicky významne zhodnotené.

K jedným z mála ekonomických nástrojov, ktoré má samospráva k dispozícii je jej majetok, ktorý môže využívať pri podpore lokálnej ekonomiky, ale aj pre rozvoj mesta.

Mesto Košice je súčasťou aktivít, prostredníctvom ktorých dokáže poskytovať adresné intervencie v ekonomickom a sociálnom rozvoji a to napríklad v oblasti znalostnej ekonomiky, kreatívneho priemyslu, či cestovného ruchu. Mesto Košice ako člen „Inovačného centra Košického kraja“ a „Košického klastra nového priemyslu“ deklarovalo svoju ambíciu aktívne sa zapájať do využívania inovácií pre ekonomický a sociálny rozvoj mesta.

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](mailto:dotaznik@kosice.sk) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity zamerané na
19.1	Efektívne využívanie ekonomických nástrojov samosprávy pre rozvoj lokálnej ekonomiky	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Zhodnocovanie a využívanie majetku mesta a obcí na podporu ekonomického rozvoja ▪ Vytváranie podmienok a budovanie infraštruktúry v rámci kompetencii mesta a samospráv na rozvoj podnikania a lokálnej ekonomiky ▪ Podporu rozvoja mestských podnikov a sociálnych podnikov mesta a samospráv
19.2	Posilňovanie medzisektorovej spolupráce	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budovanie jednotnej identity mesta a jej komunikáciu smerom navonok ▪ Vytvorenie základne, kde sa budú sústreďovať informácie o ekonomickom potenciáli v území ▪ Začlenenie ekonomických ukazovateľov do vytváranej otvorenej dátovej platformy a ich sprístupnenie verejnosti ▪ Vytvorenie priestoru pre spoločný dialóg v oblasti ekonomického a sociálneho rozvoja mesta a jeho okolia smerom k udržateľnému rastu v dlhodobom horizonte ▪ Inicovať a koordinovať rozvojové investičné aktivity v spolupráci so súkromným a verejným sektorom, koordinácia aktivít s „Košickým klastrom nového priemyslu“ a ďalšími relevantnými subjektmi
19.3	Podpora inovácií a talentov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytvorenie platformy na zdieľanie výstupov z výskumov univerzít a ústavov Slovenskej akadémie vied, aktívnou participáciou na projekte „Košický klaster nového priemyslu“ ▪ Aktívna podpora príchodu a vzniku inovatívnych spoločností na území mesta Košice a jeho širšieho okolia prostredníctvom koordinácie aktivít s „Košickým klastrom nového priemyslu“ a „Inovačným centrom Košického kraja“ ▪ Aktívna podpora návratu slovenských talentov zo zahraničia ▪ Aktívna podpora príchodu špičkových zahraničných výskumníkov a inovátorov do Košíc a okolia ▪ Podpora podnikateľského myslenia v regióne a budovania podnikateľských zručností u študentov základných, stredných a vysokých škôl ▪ Generovanie dopytu po službách a poradenstve, aktívne odbúravanie vstupných bariér inovatívneho podnikania a vytvorenie vhodného podnikateľského prostredia / inkubátora pre vznik start-upov a nových firiem s inovačným zameraním ▪ Riešenie problému nízkej inovačnej výkonnosti malých a stredných podnikov ▪ Podpora univerzitnej infraštruktúry – výstavba a rekonštrukcia, vedecko – výskumných centier, zmodernizovanie R&D (Research & Development) infraštruktúry, poskytnutie prístupu k tejto infraštruktúre a výskumným a výrobným technológiám cez komerčný nájom ako aj službám vysokokvalifikovaného personálu

19.4	Podpora cestovného ruchu ako nástroja na ekonomický rozvoj územia	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora destinačného manažmentu aj s presahom na územie mestskej funkčnej oblasti s cieľom koncepcnej propagácie územia cez ťažiskové témy, cieľové skupiny a produkty cestovného ruchu ▪ Budovanie potenciálu územia cez koncepciu investičných projektov s presahom do cestového ruchu (napr. rekonštrukcia majetku samosprávy, nové atraktivity a pod.) ▪ Plán podpory, vyhľadávania a uchádzania sa o významné kultúrne, umelecké, športové, vedecké a spoločenské podujatia ▪ Rozvoj medzinárodného kongresového cestovného ruchu spolu s plánom infraštruktúry
19.5	Podpora rozvoja podnikania v kreatívnom priemysle	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Sprístupnenie skúsenosti s medzinárodným prostredím ▪ Začlenenie kreatívnych podnikov do svetových trhov ▪ Podporu rozvoja digitálnej kreativity ▪ Profesionálnu podporu start-upov, koordinácia aktivít s „Košickým klastrom nového priemyslu“ a ďalšími subjektmi.

Spravovanie

Očakávané zmeny a prínosy

- Samospráva má dostatok kvalitných kapacít a nástrojov na cielený rozvoj
- Samospráva viac komunikuje s občanmi elektronicky
- Samospráva poskytuje príležitosti pre obyvateľov, podniky a inštitúcie podieľať sa na spravovaní mesta / obce
- Je naštartované dlhodobé plánovanie a to aj v kontexte budovania metropolitného regiónu Košice

Ciele, opatrenia a aktivity na dosiahnutie zmien

Cieľ 20 Zvýšiť úroveň kapacít a služieb poskytovaných samosprávou

Zdôvodnenie:

Budovanie kompetentných a motivovaných kapacít pre samosprávu je kľúčové a to nielen z pohľadu správneho uplatňovania legislatívy, ale najmä v prepojenosti na jej rozvojové ciele. Proces budovania kapacít by mal byť riadený strategicky. Vzdelávanie zamestnancov v samospráve, či už na magistráte alebo aj na obecných úradoch, je v súčasnosti realizované najmä v súvislosti so zmenami legislatívy, čo nepostačuje pre komplexný rozvoj zamestnancov, ktorý zahŕňa rozvoj odbornosti, mäkkých zručností, manažérskych prístupov aj jazykovú vybavenosť. Rozvoj odbornosti, mäkkých zručností, manažérskych prístupov a jazykovej vybavenosti sa realizuje v rámci projektov hradených z prostriedkov EÚ. Mala by napredovať elektronizácia a digitalizácia procesov a služieb. Využívanie elektronických služieb v rámci komunikácie s obyvateľmi je využívané len v minimálnej miere, v prípade mesta Košice je najčastejšie využívaných päť služieb z viac ako stovky ponúkaných. Rovnako zapojenie obyvateľov do vecí verejných je nízke a nesytemové. Spätná väzba od obyvateľov pre potreby revízie nie je zisťovaná.

Opatrenia a aktivity:

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

	Opatrenie	Aktivity zamerané na
20.1	Uplatňovanie strategického riadenia a rozvoja ľudských zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Plánovanie a rozvoj ľudských zdrojov s ohľadom na potreby a ciele samosprávy, aktívna spolupráca a zdieľanie kapacít s mestskými časťami a obcami ▪ Mapovanie a realizáciu širokých vzdelávacích a tréningových potrieb zamestnancov a to aj v spolupráci so vzdelávacími inštitúciami pôsobiacimi v meste ▪ Vypracovanie komplexnej stratégie rozvoja ľudských zdrojov na Magistráte mesta Košice
20.2	Zefektívňovanie interných procesov samosprávy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mapovanie interných procesov samosprávy a ich optimalizáciu ▪ Pravidelné vyhodnocovanie efektívnosti interných procesov ▪ Zavedenie princípov organizácie založenej na dátach do riadenia interných procesov ▪ Elektronizáciu interných procesov ▪ Uplatňovanie projektového riadenia
20.3	Digitalizácia a elektronizácia služieb samosprávy	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Audit existujúcich služieb vo vzťahu k možnostiam ich digitalizácie a elektronizácie ▪ Pokračovanie v digitalizácii a elektronizácii služieb s ohľadom na potreby obyvateľov ▪ Audit existujúcich elektronických služieb a efektívnosti ich využívania ▪ Zavedenie systematického zberu spätnej väzby od obyvateľov na poskytované služby ▪ Redizajn a modernizáciu služieb ▪ Komunikáciu služieb smerom ku verejnosti (vytvorenie katalógu služieb) ▪ Skvalitnenie služieb help-desku ▪ Zvyšovanie užívateľskej dostupnosti služieb

Cieľ 21 Zvýšiť kvalitu tvorby verejných politík

Zdôvodnenie:

Pri tvorbe verejných politík a realizácií projektov je kľúčová spolupráca so všetkými relevantnými aktérmi v území. Z úrovne sociálno – ekonomických partnerov a aj verejnosti je však pociťovaná nielen nedostatočná komunikácia, ale aj koordinácia a spolupráca. Veľkým problémom je aj absencia dát, ktoré by boli nápomocné pri rozhodnutiach prijímaných samosprávou a umožňovali sledovať nastavený vývoj. Preto je dôležité zbierať, vyhodnocovať a sprístupňovať relevantné dáta. Ďalším zo základných predpokladov pre trvalý súlad všetkých činností v území je starostlivé územné plánovanie smerované k udržateľnému rozvoju. Preto je v prípade mesta dôležité pokračovať v dokončení nového územného plánu a nastaviť dlhodobé smerovanie rozvoja v nadväznosti na ekonomický a spoločenský rozvoj. Mesto zároveň predstavuje prirodzené centrum aj pre široké okolie a medzi ním a okolím prebiehajú väzby, ktoré ovplyvňujú obyvateľov v celom území. Z tohto dôvodu rozvoj mesta nie je možné oddeliť od rozvoja okolitých obcí a preto je potrebné zabezpečiť koordináciu aj prostredníctvom budovania metropolitného regiónu.

Opatrenia a aktivity:

	Opatrenie	Aktivity
21.1	Vytváranie politík a prijímanie rozhodnutí založených na dátach	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Budovanie analyticko – strategických jednotiek ▪ Získavanie a spracovanie dát a ich prepájanie s územnými, legislatívnymi a finančnými možnosťami mesta ▪ Vytváranie a zverejňovanie otvorených dát, sprístupňovanie dát verejnosti ▪ Prepájanie dát samospráv navzájom (mesto, mestské časti, obce) a so sociálno – ekonomickými partnermi ▪ Podporu komplexných prístupov v oblasti plánovania ako napr. činnosť Citizen Experience and Well-Being Institut ▪ Využívanie inovatívnych prístupov v tvorbe mestských politík, napríklad prostredníctvom Mestského laboratória
21.2	Vyvážené a zodpovedné územné plánovanie	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Posilnenie postavenia útvaru hlavného architekta na meste ▪ Dokončenie pripravovaného nového územného plánu pre mesto Košice ▪ Nastavenie dlhodobého konceptu plánovania ▪ Zadefinovanie parametrov pre reguláciu územia smerujúce k udržateľnému rozvoju ▪ Vytváranie integrovaného prostredia pre plnohodnotný život (uplatňovanie komplexných hľadísk) ▪ Začlenenie adaptačných opatrení a vyjadrení do územnoplánovacej dokumentácie a do vyjadrení k investičným zámerom ▪ Stanovenie regulatívov na zelené strechy a zelené steny podporujúcich udržateľný rozvoj, zameraných na adaptačné opatrenia ▪ Nastavenie parametrov systematickej spolupráce a participácie v územnom plánovaní v záujme predvídateľnosti rozhodnutí o investičných a rozvojových zámeroch na území mesta
21.3	Podpora budovania metropolitného regiónu	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nastavenie mechanizmov pravidelnej spolupráce a informovanosti v rámci funkčnej mestskej oblasti ▪ Zber, zdieľanie a výmenu dát a tvorbu metropolitného územného plánu ▪ Podporu komplexného rozvoja širšieho územného rozvoja mesta ▪ Podporu budovania komplexného administratívneho centra v meste pre okolie ▪ Spolupráca mesta, mestských častí a obcí smerom ku koordinovaným politikám založeným na SMART princípoch
21.4	Zvýšenie participácie verejnosti na spravovaní	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Vytváranie personálnych kapacít zameraných na participáciu ▪ Profesionalizáciu participatívnych procesov a ich systémové uplatňovanie ▪ Výmenu know-how, tréningovanie a zvyšovanie povedomia v oblasti participácie zamestnancov samosprávy a obyvateľov ▪ Identifikáciu procesov a nástrojov vhodných pre participáciu v samospráve, každoročne zadefinovať

Pripomienky zasielajte prostredníctvom [dotazníka](#) alebo na rozvoj@kosice.sk do 14.11.2021.

